

SPRAWOZDANIE WYDZIAŁU

TOWARZYSTWA DLA POPIERANIA NAUKI POLSKIEJ

za rok 1917

(od 1 stycznia do 31 grudnia 1917)

LWÓW.

Nakładem Towarzystwa.

Z drukarni Jakubowskiego i Sp., Piekarska 11.

1918.

2856/66.

 P. T. Członków czynnych założycieli, uiszczających wkładki ratami, jako też członków czynnych zwyczajnych i wskierających zwyczajnych upraszamy o rychłe odnowienie wkładek (Adres: Lwów, archiwum Bernardyńskie). Dołączony blankiet przekazu.

 Przy przesyłaniu wkładek z wdzięcznością przyjmować będziemy naddatki na cele Towarzystwa.

 Prosimy o dary w książkach i innych przedmiotach bibliotecznych na rzecz bibliotek prowincjonalnych.

X-64264
28917 II

28917. 1917
II

 Zwracamy uwagę P. T. Członków na sprawę obejmowania delegatur Towarzystwa dla jednania członków (str. 9 i 59 Sprawozdania).

Aukleu. Wawli. Poserou

4. 3. 66. 257

Treść.

I. Sprawozdanie Wydziału.

Str.

1. Nowa fundacja P. Bolesława Orzechowicza. Sprawa zapisu P. Henzlowej. Darowizna 40.000 kor. na powiększenie funduszu im. ś. p. Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej. Fundusz ten, osiągnąwszy wysokość 100.000 kor., stał się czynnym. Razem tedy istnieją trzy fundusze stworzone przez P. Orzechowicza o łącznym kapitale zakładowym 700.000 kor. Niezrealizowany dotąd zapis P. Henzlowej 5000 kor. 5
2. Ruch członków. Stan funduszy Towarzystwa. Kronika za rok 1917. Ruch członków; znaczny ich przyrost w roku ubiegłym i prośba o dalsze poparcie. Delegaci Towarzystwa. Subwencje i datki na cele Towarzystwa. Apel o dalsze datki. Obrót kasowy. Fundusze stałe i ogólny stan majątku Towarzystwa. Sprawa nazwy Towarzystwa. Stosunki nasze na zewnątrz. Straty nauki polskiej przez zgon licznych wybitnych badaczy naukowych. Członkowie zmarli. 8
3. Wydawnictwa Towarzystwa i działalność w kierunku popierania celów naukowych. Publikacje Towarzystwa: Zakrzewskiego St., *Opis grodów i terytoriów na północ od Dunaju*; Balzera O., *Skarbiec i archiwum koronne w dobie przedjagiellońskiej*; Hartleba K., *Jan z Ocieszyna Ocieski*; Balzera O., *Z zagadnień ustrojowych Polski*; Weyberga Z., *Podstawy krytalografii*; Bednarskiego A., *Okulistyka ziołopisów polskich w XVI i na początku XVII w.* Inne prace, znajdujące się w druku. Subwencje. Rozstrzygnięcie konkursu jubileuszowego. Inne pomniejsze akcje naukowe. Stosunki z innymi instytucjami naukowymi 15
4. Akcja Towarzystwa w sprawie ustalenia zasad pisowni polskiej. *Zasady pisowni polskiej* uchwalone przez Akademię 17 lutego 1917. Akcja Towarzystwa w sprawie przedłożenia opinii co do nich. Ankieta lwowska kwietniowa i jej uchwały. Akcesy do uchwał ankiety lwowskiej. Zestawienie wyników głosowania. Zawieszenie *Zasad* lutowych przez Akademię. Praca prof. Łosia o pisowni. Konferencya styczniowa 1918 w tej sprawie i instrukcja Wydziału co do poszczególnych punktów 21
5. Sprawa zakładania Bibliotek publicznych w ważniejszych miastach prowincjonalnych. Sprawa czasopism. Dary większe P. J. Łukowskiej (biblioteka po ś. p. dr. St. Sochaniewicz) i P. K. Niedziałkowskiej. Inne dary w książkach. Dublety biblioteki po ś. p. kn. Despot-Zenowicz, przekazane nam przez Akademię Umiejętności 29

II. Sprawozdanie kasowe 31

III. Skład Wydziału Towarzystwa 40

IV. Instytucje i osoby, które poparły cele Towarzystwa znacniejszymi datkami 41

V. Poczet członków Towarzystwa 42

VI. Wyciąg ze statutów Towarzystwa 57

VII. Wskazówki co do otrzymywania premij przez członków Towarzystwa 58

VIII. Instrukcja dla Delegatów Towarzystwa 59

IX. Wydawnictwa Towarzystwa 60

I. Sprawozdanie Wydziału.

I.

Nowa fundacya P. Bolesława Orzechowicza. Sprawa zapisu P. Henzłowej.

Darowizna 40.000 kor. na powiększenie funduszu im. ś. p. Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej. Fundusz ten, osiągnąwszy wysokość 100.000 kor., stał się czynnym. Razem tedy istnieją trzy fundusze stworzone przez P. Orzechowicza o łącznym kapitale zakładowym 700.000 kor. Niezrealizowany dotąd zapis P. Henzłowej 5000 kor.

Po raz trzeci sprawozdanie nasze roczne rozpoczynamy od zapisania hojnej, najwydatniejszej ofiary, jaką Dostojny Przyjaciół i Orędownik instytucji naszej, JWP. Bolesław Orzechowicz złożył na jej cele.

Aktem z dnia 11. grudnia 1917 P. Orzechowicz przekazał Towarzystwu naszemu kwotę nominalnych 40000 kor. w 4% obligacjach galic. pożyczki krajowej (funduszu szkolnego) z kuponami płatnymi od 1. listopada 1918; przeznaczając ją na uzupełnienie stworzonej przez się w r. 1916 fundacji im. ś. p. Małżonki Swojej, Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej.

Bliższe postanowienia w tej mierze zawiera wspomniany akt, który podajemy tu w pełnem brzmieniu:

Do Szanownego Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie.

Art. I. Aktem fundacyjnym z 25. marca 1916 r. ustanowiłem przy Szanownem Towarzystwie Fundację imienia mojej żony Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej przeznaczając na ten cel: a) sumę 6000 kor. z 5% odsetkami od 1. kwietnia 1914 bieżącemi na majątności JW. Zdzisława Skrzyńskiego Bachórz, objętej wykazem hipotecznym l. 491 księgi ziemskiej Obwodu sądowego Sanockiego, pierwotnie dla mnie zahipotekowaną a Szanownemu Towarzystwu przezemnie ustępstwem przed c. k. notaryuszem Zawadzkim we Lwowie 25. marca do l. rep. 60101 zdziałaniem odstąpioną, b) sumę 2575 kor. wyraźnie dwa tysiące pięćset siedmdziesiąt pięć koron przezemnie złożoną gotówką przy zeznaniu powyższego aktu fundacyjnego na dniu 25. marca 1916 r.

Ustępem IV tego aktu fundacyjnego zastrzegłem, że odsetki od przeznaczonych na tę Fundację kapitałów mają być dotąd kapitalizowane, dopokąd kapitały fundacyjne nie wzrosną do wysokości 100000 kor. i że dopiero po osiągnięciu przez Fundację tej wysokości odsetki od niej narastające obracane być mają na cele naukowe aktem fundacyjnym wskazane.

Art. II. Dnia 15. lipca 1916 r. zeznałem dodatkowy akt fundacyjny na korzyść fundacyi im. mojej żony Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej. Aktem tym złożyłem w celu przyspieszenia chwili, w którejby powołana przezemnie do życia ta Fundacya zakreślone jej zadania naukowe spełniać mogła, Szanownemu Towarzystwu dla popierania nauki polskiej we Lwowie na rzecz tej Fundacyi dalszy fundusz a mianowicie sumę 10000 kor. w 5¹/₂ procentowych obligach IV austriackiej pożyczki państwowej z bieżącymi naówczas kuponami, zastrzegając także i co do tego dodatkowego funduszu kapitalizowanie odsetek tak długo, dopóki wraz z kapitałami poprzednio Fundacyi darowanymi i przyrastającymi odsetkami nie osiągnie ta Fundacya wysokości 100.000 kor.

Art. III. Obecnie pragnę po raz wtóry wyposażyć Fundację im. mojej żony Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej przy Towarzystwie dla popierania nauki polskiej we Lwowie przezemnie ustanowioną i w ten sposób jeszcze bardziej zbliżyć ową chwilę, w której osiągnie ona wysokość 100.000 kor. i pocznie spełniać zadania naukowe, dla jakich założoną została. W tym celu składam przy podpisaniu tego aktu fundacyjnego Szanownemu Towarzystwu dla popierania nauki polskiej we Lwowie dalszą sumę 40.000 kor. wyraźnie Czterdzieści tysięcy koron w 4⁰/₀-wych obligacjach galicyjskiej pożyczki krajowej z kuponami, z których pierwszy płatnym będzie 1. listopada 1918 r. Suma ta przechodzi na własność Szanownego Towarzystwa, a wszystkie moje postanowienia i zastrzeżenia zawarte w akcie moim fundacyjnym z 25. marca 1916 powołującym do życia przy Szanownem Towarzystwie Fundację im. mojej żony Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej, odnosić się mają także do złożonej dziś Szanownemu Towarzystwu sumy 40000 kor., a zatem pod względem przechowania, zarządu i użytkowania majątku fundacyjnego w celach naukowych co do przysługujących mi wobec Fundacyi praw a obowiązków Szanownego Towarzystwa, co do przejścia Fundacyi na przyszłe Towarzystwo naukowe we Lwowie albo w pewnych wypadkach na Akademię umiejętności w Krakowie lub Zakład narodowy im. Ossolińskich we Lwowie i t. d. obowiązywać mają te same pravidła, jakie moim aktem fundacyjnym z 16. lutego 1914 i mojem oświadczeniem z 9. marca 1914 postanowione zostały dla Fundacyi mego imienia 500.000 kor. przy Towarzystwie dla popierania nauki polskiej we Lwowie do życia powołanej, nadto postanowienie moje za-

warte w art. IV. aktu fundacyjnego z 25. marca 1916 co do kapitalizowania odsetek stosować należy także do sumy 40000 kor. w 4%-owych obligach Galicyjskiej pożyczki krajowej obecnie przezemnie dodatkowo złożonej tak, że Fundacya im. mojej żony Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej naówczas służyć ma swymi dochodami celom naukowym jej zakresłonym, gdy z procentów przyrastających od kapitałów wyżej w art. I i II wymienionych i od kapitału 40000 kor. w 4%-owych obligach Gal. pożyczki krajowej tym aktem fundacyjnym Szanownemu Towarzystwu ofiarowanego wraz z tymi kapitałami łącznie uzbiera się fundusz 100.000 kor.

Art. IV. Należytość prawna od tego aktu fundacyjnego, o ile będzie wymierzona, zapłaconą być ma z dochodów funduszu do tej Fundacyi wcielonych, zanim Fundacya osiągnie wysokość 100.000 kor.

W dowód czego następuje mój własnoręczny podpis.

We Lwowie dnia 11. grudnia 1917 r. Bolesław Orzechowicz. Świadkowie: Leonard Tarnawski, Antoni Prochaska.

Akt powyższy przyjęty został w całej osnowie do zatwierdzającej wiadomości przez Wydział Towarzystwa na posiedzeniu z dnia 18. grudnia 1917, przyczem wystosowane zostało do Dostojnego Ofiarodawcy osobne pismo, wyrażające Mu najwyższą wdzięczność za ten nowy dowód wielkiej życzliwości dla naszej instytucji oraz najwydatniejsze poparcie spraw naukowych polskich. Odczuwamy gorącą potrzebę te uczucia niewygasłej wdzięczności naszej wyrazić i powtórzyć tutaj publicznie. Dodamy jeszcze osobno, że także Walne Zgromadzenie naszego Towarzystwa z 24. marca 1917 uchwaliło, na wniosek członka P. Fr. Żmudzińskiego, przesłać P. Orzechowiczowi osobnem pismem wyrazy czci i hołdu za Jego fundacye, uskutecznione w r. 1916; uchwała ta w myśl zlecenia Walnego Zgromadzenia została Mu przez Wydział zakomunikowana.

Skutkiem darowizny z r. 1917, fundacya im. ś. p. Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej, która już poprzednio wyposażona została przez Dostojnego Ofiarodawcę kwotą nom. 56.000 kor. w efektach i wierzytelnościach i 2575 kor. w gotówce, urosła obecnie do wysokości nom. 98.275 kor.; łącznie zaś z narosłemi tymczasem odsetkami wykazuje obecnie stan 100.999-17 kor. Osiągnęła już tedy przewidzianą w aktach fundacyjnych wysokość 100.000 kor., od której to chwili stać się miała czynną. W roku tedy najbliższym dochody z niej płynące będą mogły być użyte na bieżące potrzeby naukowe.

Takim sposobem w ciągu lat czterech (1914—1917) dzięki królewskiej ofiarności P. Orzechowicza, powstały w instytucji naszej trzy wielkie fundacye, jedna Jego Imienia o kapitale zakładowym nom. 500.000 kor., druga im. Jego Rodzi-

ców i trzecia im. Jego Małżonki, obie ostatnie o kapitale zakładowym po 100.000 kor., zatem łącznie o kapitale 700.000 kor. Otworzyło się potężne źródło, z którego nauka nasza czerpać będzie wiecześnie najwydatniejsze poparcie.

Sprawa realizacji zapisu ś. p. Seweryny z Hausnerów w Henzlowej w wysokości 5000 kor., o którym mówiliśmy obszerniej w sprawozdaniu zeszłorocznym, niestety nie postąpiła naprzód w ciągu roku 1917. Trudność tkwi w tem, że realizacja zawisła jest od ściągnięcia wierzytelności spadkowej, o co niełatwo w obecnej wojennej dobie. Poczyniliśmy jednak starania, ażeby rzecz przyspieszyć, a od zastępcy wykonawcy testamentu, adw. dra Wilhelma Rotha we Lwowie otrzymaliśmy zapewnienie, że z wpływów, jakie da masa spadkowa, starać się będzie zapis wypłacić możliwie najrychlej. Zapewne więc rok najbliższy przyniesie jego realizację.

II.

Ruch członków. Stan funduszków Towarzystwa. Kronika za rok 1917.

Ruch członków; znaczny ich przyrost w roku ubiegłym i. prośba o dalsze poparcie. Delegaci Towarzystwa. Subwencje i datki na cele Towarzystwa. Subwencje i datki na cele Towarzystwa. Apel o dalsze datki. Obrót kasowy. Fundusze stałe i ogólny stan majątku Towarzystwa. Sprawa nazwy Towarzystwa. Stosunki nasze na zewnątrz. Straty nauki polskiej przez zgon licznych wybitnych badaczy naukowych. Członkowie zmarli.

Na wstępie mamy do zapisania objaw pod każdym względem pocieszający. Rok 1917 przyniósł nam znaczne zwiększenie liczby członków w porównaniu z ilością z końca r. 1916. Cyfra członków czynnych założycieli z jednorazową wkładką 200 kor. podniosła się z 210 na 229, przybyło zatem 19; cyfra członków czynnych zwyczajnych z roczną wkładką 8 kor. z 236 na 323, przybyło zatem 87; cyfra członków wspierających dożywotnich z jednorazową wkładką 50 kor. zmniejszyła się o 2 (t. j. spadła z 96 na 94), ale tylko dla tego, że zmarło 4 dawniejszych, a przybyło 2 nowych; cyfra członków wspierających zwyczajnych z roczną wkładką 2 kor. zwiększyła się z 179 na 221, przybyło zatem 42. Razem tedy przyrost członków w roku ubiegłym wynosi 147, tak że ogólna ich liczba, jaką wykazać mogliśmy pod koniec r. 1916, podniosła się obecnie z 721 na 868.

Dalszy to przejaw odradzania się Towarzystwa po ciężkim roku inwazyi 1914/5, zbliżamy się już poniekąd do cyfry, wykazywanej w latach przedwojennych, lubo jej jeszcze nie osiągnęliśmy. Mamy jednak nadzieję, że wobec stopniowego układania się warunków bardziej normalnych przeważna ilość dawniejszych naszych zwolenników zaciągnie się znowuż w szeregi członków Towarzystwa, i w tym celu utrzymujemy ich ewiden-

cyę — mimo niezapłacenia wkładek — ażeby w stosownym czasie przypomnieć się ich życzliwości. Co większa, tuszymy, że już teraz Wielu, co do których usunięte zostały przeszkody chwilowe, pospieszy wyrównać zaległości swoje za lata ubiegłe, a zarazem uiści wkładkę za rok 1918. O ile zresztą uiszczenie wkładek za kilka lat przedstawiałoby dla kogo trudności, oświadczamy gotowość odpisania zaległości, a prosimy o uiszczenie samej wkładki za rok 1918. W każdym razie zwracamy się z gorącym apelem do Wszystkich naszych Członków dawniejszych o zachowanie nam nadal swojej życzliwości i poparcia, które nam umożliwi wypełnić szczyby, wywołane stosunkami wojennymi, a zarazem przywróci zachwianą przez nie równowagę finansową.

Nie możemy tu pominąć uwagi, że w tem rosnącym zainteresowaniu się szerszych warstw społeczeństwa dla naszej instytucji szczególną zasługę mają niektóre najżyczliwsze nam Osoby, które, uznając doniosłość i znaczenie naszych celów, nie szczędzą trudu, żeby w gronie znajomych czy kolegów zawodowych jednać nam licznych zwolenników. Niekiedy zabiegi ich przynoszą wyniki najwydatniejsze. Tak życzliwej interwencji JWP. Franciszka Biesiadeckiego, właściciela dóbr w Firlejowie, od dawna naszego członka założyciela, zawdzięczamy w roku ubiegłym pozyskanie ośmiu nowych członków czynnych założycieli z wkładkami po 200 kor. Najwydatniej też, w szeregu naszych delegatów, czynny był w tym czasie JWP. prof. dr. Ludwik Jaksa Bykowski, który zjednał nam kilkudziesięciu członków czynnych zwyczajnych, przeważnie w gronie profesorów szkół średnich. Również JWPP. dr. Aleksander Dubieński we Lwowie, Józef Leopold w Rzepiszowie (Król. Pol.), Zygmunt Morwitz we Lwowie, Kazimierz Piekarski w Krakowie, i prof. Franciszek Penkała w Tarnowie pozyskali nam, każdy, bardzo znaczną ilość członków. Ponadto czynni byli w dalszym ciągu jako delegaci Towarzystwa dawni Przyjaciele instytucji naszej: JWPP. dyr. Ferdynand Bostel we Lwowie, rad. nadw. Henryka Kruszyńska we Lwowie, sędzia M. Muszyński w Skolem, Adam Szeliga Nizielski we Lwowie, prof. dr. Władysław Semkowicz w Krakowie i Aleksander Uleniecki we Lwowie. Za życzliwą pomoc i tyle skuteczne poparcie naszych celów składamy Im wszystkim podziękowanie najszczerze. Zarazem przypominamy, że delegatury podjąć się może każdy członek naszego Towarzystwa w sposób określony bliżej w instrukcyi dla delegatów, wydrukowanej przy końcu niniejszego sprawozdania i zwracamy się z ponowną usilną prośbą do wszystkich, którym cele nasze leżą na sercu, ażeby raczyli podjąć się funkcyj delegatów do jednania członków: nadmie-

niamy przytem, że wszelkich wyjaśnień, jakieby się okazały potrzebne, udzielamy z największą gotowością.

Tytułem subwencji otrzymaliśmy w ciągu roku ubiegłego: od Wys. Wydziału krajowego subwencję krajową 1500 kor., od Św. Rady Przybocznej m. Lwowa jedną, za 1917 w wysokości 200 kor., i drugą, za 1918 w kwocie 600 kor., razem 800 kor. Osobno podkreślmy tu jeszcze, że JWP. hr. Stanisław Henryk Badeni, poseł na Sejm krajowy, wpisując się na członka czynnego założyciela, ofiarował na rzecz Towarzystwa 1000 kor., której to sumy, po strąceniu statutowej wkładki 200 kor., pozostała reszta 800 kor., przekazaliśmy, w myśl intencji Ofiarodawcy do funduszu zakładowego. Podkreślmy również szczególną dla nas życzliwość JWP. profesorowej Katarzyny Bełtowskiej, która w ubiegłym roku nie tylko sama siebie, ale także osobną przez siebie stworzoną fundację Pawła Rybaka Jakubowskiego, wpisała na członków czynnych założycieli. Wszystkim tym Instytucjom i Osobom wyrażamy najgorętsze podziękowanie za ich życzliwe, tyle skuteczne poparcie naszych celów i usiłowań.

Wyrazy szczerzej wdzięczności winniśmy Wszystkim Innym, od których otrzymaliśmy datki dobrowolne na cele Towarzystwa. Udzielili nam mianowicie:

Po 22 kor. 30 h: Rostek J. Poznań.

Po 20 kor.: Balzer O., Machek E., N. N.

Po 10 kor.: N. N.

Po 12 kor.: N. N., Piotrowski J.

Po 10 kor.: Głąbiński S., Halban A., Halban H., Łukasiewicz W., Mars A., Zuber R.

Po 8 kor.: Czaykowski W., Pietniczany, Waluszewski W.

Po 5 kor.: Abraham W., Antoniewicz Bołoz J., Dąbkowski P., Finkel L., Gluziński A., Makarewicz J., Małaczyński A., Rencki R., Twardowski K.

Po 4 kor.: Biesiadecki F., Firlejów, Kisielewicz E., Limanowa, Kisielewicz K., Limanowa, ks. Małaczyński A., Firlejów, Podlewska T., Serafińska S., Koryanówka.

Po 2 kor. 38 h: Bardziński K., Łanięta, Cielecka E., Rzepiszew, Leopold K., Tarnówka, Leopold S., Dziechtarzew, Leopold S., Rzepiszew, Łukowski S., Łódź, Makarczyk W., Przałów, Maternicki H., Kwiatkowice, Maternicka Z., Kwiatkowice, Zieliński S., Łódź.

Po 2 kor. 32 h: Jakubowska M., Rzepiszew.

Po 2 kor. 6 h: Kochański S., Chodorów.

Po 2 kor.: Balzerowa L., Biechoński W., Bienkowski P., Kraków, Czaykowski H., Bóbrka, Gałusza A., Grono nauczycieli gimnazjum polskiego Cieszyn, Łoboś J., Dobromił, Muszyński M., Skole, Pini T., Postępski W., Wiedeń, Rogala W., Romer E., Słowikowski Z., Sołtys T., Zajączkowska M.

Po 1 kor. 80 h: Nedeczky S., Hrebenów.

Po 1 kor: Bełdowski L., Stanisławów, Ciechanowska E., Ciombor K., Zagórz, Goyski M., Kraków, Pamuła F., Biała, ks. Ratowski F., Wiśnicz Stary, Stadnicki W.

Doliczając do tego drobniejsze datki poniżej 1 kor., otrzymaliśmy tedy w ciągu roku ubiegłego łączną sumę 337·42 kor. tytułem datków dobrowolnych.

Zamykając niniejsze zestawienie darów i ponawiając raz jeszcze najszczersze podziękowanie Wszystkim, którzy nas poparli, zwracamy się zarazem z usilną, ponowną prośbą do P. T. członków, ażeby przy przesyłaniu wkładek opatrzyli nasze fundusze dodatkowymi datkami, chociażby drobnymi, i przez to przyczynili się do poparcia naszych zadań.

Nasz fundusz obrotowy wykazuje w ubiegłym roku ogólną sumę dochodów 15079·85 kor., t. j. o 4742·84 kor. więcej niż w roku 1916. Złożyły się na tę pomyślną zmianę: zarówno znacznie zwiększona ilość składujących członków, pośród nich pokaźny szereg członków założycieli, oraz liczniejsze subwencje i znaczniejszy dar hr. Badeniego, wreszcie także wyższy niż przedtem dochód z rachunków księgarskich. Ponieważ wszystkie dawniejsze zaległości, jakie fundusz ten przedtem obciążały, zostały już 1916 wyrównane, przeto, po pokryciu wydatków administracyjnych i statutowo przepisanych dotacyj, w tem dotacyi funduszu bibliotecznego w wysokości 3000 kor., przenieśliśmy połowę pozostałej nadwyżki 2057·71 kor. na rachunek roku następnego, będziemy bowiem mieli do pokrycia zaraz w początkach r. 1918 znaczne wydatki na większe publikacje, których druk jest na ukończeniu.

Z naszych funduszy stałych znowuż fundusz im. Władysława Gozdawy Gozdowskiego, obejmujący zapisaną nam przez Ofiarodawcę kamienicę, przyniósł w ubiegłym roku niedobór. Skutkiem trwającej nadal niepomyślnej konjunktury co do mieszkań oraz, przez podwyżkę cen materiałów i pracy zwiększonych kosztów zarządu, zmuszeni byliśmy, dla zadośćuczynienia wszystkim, na kamienicę ciężącym zobowiązaniom, dołożyć tu z własnego kapitału 2485·08 kor.; a trzeba dodać, że nie są jeszcze pokryte należności podatkowe. Łącznie z kwotą, zaliczkowaną w latach 1914—1916 w wysokości 14331·79 kor., suma zaliczek, udzielonych z innych naszych zasobów funduszowi im. Wł. Gozdowskiego urosła zatem do wysokości 16816·87 kor. Ponieważ dotąd zaliczki te brane były z rozmaitych naszych funduszy, przeto dla ujednostajnienia sprawy postanowiliśmy stopniową ich koncentrację w jednym, a mianowicie bibliotecznym funduszu. W tym celu zużytkowaliśmy całą rozporządzalną gotówkę tegoż funduszu 5141·03 kor. i pokryliśmy nią najpierw wykazany poprzednio deficyt 2485·08, resztą zaś spłaciiliśmy całą zaliczkę funduszu im. Stonawskiej 415·07 oraz znaczną część zaliczki

funduszu jubileuszowego, w wysokości 2240·88 kor. Poza zaliczkami funduszu bibliotecznego pozostaje obecnie do spłacenia tylko reszta zaliczki funduszu jubileuszowego oraz cała dawniejsza zaliczka funduszu zakładowego.

Inne nasze fundusze stałe, jak wykazuje zamieszczone na dalszem miejscu sprawozdanie kasowe, zwiększały się w sposób prawidłowy, głównie przez odsetki, a fundusz im. ś. p. Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej nadto przez nową darowiznę JWP. Bolesława Orzechowicza w wysokości 40000 kor., o której była mowa w rozdz. I. Stan funduszy tych przy końcu r. 1917 przedstawia się jak następuje:

	Kapitał zakładowy		Kapit. obrot.
	Efek i wierz.	Gotów.	Gotów.
F. B. Orzechowicza.	490000·00	—	5663·12
F. J. i Z. Orzechowiczów.	100000·00	—	3647·04
F. W. Orzechowiczowej	96000·00	4000·00	999·17
F. L. Gawętkiewicza	—	4408·22	—
F. O. Stonawskiej	3000·00	1000·00	189·82
F. zakładowy.	64400·00	10597·08	—
F. jubileuszowy.	7440·40	2981·43	—
F. bibl. prowinc.	22176·47	—	—
Razem	783016·87	22986·73	10499·15

Obliczając wyszczególnione przy niektórych funduszach pozycje kapitału obrotowego w łącznej kwocie 10499·15 kor., które przechodzą na rachunek roku następnego celem zużycowania ich na bieżące wydatki naukowe, ogół zestawionych tu funduszy stałych zarówno w efektach, jak i w gotówce przedstawia łączną wysokość 806.003·60 kor.

Do tego doliczyć jeszcze należy wartość kamienicy w funduszu im. Gozdowskiego. Jej wartość szacunkowa brutto ustalona została na 109.717·80 kor., straciwszy od tego ciężącą na niej jeszcze resztę długu hipotecznego 39614·55 kor. oraz wymienione poprzednio zaliczki z innych naszych funduszy 16816·87 kor., otrzymamy jako czystą wartość tej nieruchomości sumę 53286·47 kor., o 1528·53 mniej, niż w roku poprzednim.

Razem tedy, z końcem r. 1917 ogół naszych kapitałów stałych w gotówce, efektach, wierzytelnościach i nieruchomościach wynosił 859.290·07 kor. Ponieważ z końcem r. 1916 taż sama pozycja osiągnęła wysokość 809.310·58 kor., przeto w ciągu roku 1917 powiększyła się ona o 49.979·49 kor. Z tego na uzupełnienie fundacyi im. ś. p. Wandy Orzechowiczowej przypada 40000 kor., ofiarowanych przez JWP. B. Orzechowicza; reszta, t. j. 9979·49 kor., to przyrost naturalny własnych naszych funduszy, mimo nawet zaznaczoną poprzednio stratę w funduszu im. Gozdowskiego.

Uważamy sobie za miły obowiązek stwierdzić, że we wszystkich naszych sprawach finansowych, o ile one wymagały porady lub zastępstwa prawnego, doznawaliśmy w ciągu ubiegłego

roku najżyyczliwszej, bezinteresownej pomocy ze strony JWP. adwokata kraj. prof. dr. Maurycego Allera. Czynimy zadość gorąco odczutej potrzebie serca, wyrażając Mu najszczerze za to podziękowanie.

Przechodząc do zestawienia dalszych spraw, poruszamy tu najpierw szczegół, dotyczący pośrednio naszej instytucji. Od czasu, kiedy ona powstała, ocieraliśmy się nieraz o pogląd, że przyjęta przez nią nazwa „Towarzystwo dla popierania nauki polskiej“ nie jest poprawna, a nawet, że jest prostym germanizmem, i że właściwy jej tytuł winien brzmieć: „Towarzystwo popierania nauki polskiej“. Zwracamy tedy uwagę na fachowy artykuł p. t. Czy „dla“ — źle?, podpisany przez dr., jaki się pojawił w dwu fejletonach tutejszej *Gazety Wieczornej* z 24 i 25 kwietnia 1917, nr. 3507 i 3509. Wykazano tu, że konstrukcja „Towarzystwo dla popierania“ jest gramatycznie zupełnie poprawna i z duchem języka polskiego zgodna, że więc o jakimś germanizmie mówić tu nie można; co większa, stwierdzono, że taka właśnie konstrukcja odpowiada praktyce naszego języka, zastosowywanej jeszcze przed upadkiem Rzpltej w tytulaturze stowarzyszeń.

Co do stosunków naszych na zewnątrz nadmieniamy najpierw, że na uroczysty obchód rocznicy Konstytucji 3 maja w Krakowie przełaliśmy telegram powitalny. W obchodzie tejże samej rocznicy we Lwowie, połączonym ze zjazdem oświatowym T. S. L. d. 5 i 6 maja 1917 wzięliśmy udział przez delegata Wydziału prof. dr. W. Hahna, a w Walnym Zjeździe T. S. L. d. 29 i 30 września 1917 przez delegata prof. dra P. Dąbkowskiego. W obchodzie Kościuszkowskim, odbytym we Lwowie 14 października 1917 reprezentował Towarzystwo nasze prof. dr. W. Hahn, który wziął udział zarówno w nabożeństwie i pochodzie, jako też i w uroczystej akademii, jaka się wtedy odbyła. Na uroczystość otwarcia Muzeum Towarzystwa naukowego w Przemyślu przesłaliśmy telegram z życzeniami.

Z powodu ośmdziesięciolecia Dostojnego Prezesa Akademii Umiejętności hr. Stanisława Tarnowskiego przesłaliśmy Jubilatowi wyrazy czci i hołdu dla Jego niespożytych zasług naukowych i obywatelskich, na które otrzymaliśmy jeszcze odpowiedź pełną serdecznej wdzięczności. Nie można były przeoczyć wtedy, że w najbliższym czasie potem Opatrzność zabierze nam Męża, który w ostatnich kilkudziesięciu latach naszego życia porozbiorowego wysterczał w całym Narodzie jak kolumna i drogowskaz, jako przykład obowiązkowości i wytrwałej pracy, jako potężny świecznik kulturalny, jako Wielki Obywatel i Wielki Polak. Cześć Jego pamięci!

A obok Niego ileż ponadto najwybitniejszych przedstawicieli straciła nauka polska w roku ubiegłym! Nie było chyba nigdy obfitszem żniwo śmierci w gronie mężów nauki, i to ta-

kich, których zasługi w przeważnej części zgoła są niepospolite. Zmarł nestor prawników naszych, Dostojny Wiceprezes Akademii Umiejętności, prof. Fryderyk Zoll w Krakowie, i zasłużony badacz dziejów dawnego prawa polskiego, adw. Karol Dunin w Warszawie. Zmarł tamże długoletni wybitny pracownik na niwie psychologii, prof. Julian Ochrowicz. Zmarł w Krakowie znakomity badacz dziejów naszych prof. Stanisław Krzyżanowski, a we Lwowie tyle zasłużony na polu filologii klasycznej dyr. Stanisław Schneider. Szczególnie dotkliwie, niepowetowane straty poniosła nauka nasza przez zgon całego szeregu przedstawicieli działu przyrodniczego. Zeszły ze świata takie gwiazdy naukowe, jak prof. Maryan Raciborski i Maryan Smoluchowski w Krakowie, oraz Józef Nusbäum-Hilarowicz we Lwowie, których zasługi nie tylko w Polsce ale i w nauce zagranicznej tak wysoko ceniono; zmarli prof. Antoni Rehman, Bronisław Pawlewski i Aleksander Rothert we Lwowie oraz zasłużony założyciel redaktor *Pamiętnika fizyograficznego i Wszechświata* Bronisław Znatowicz w Warszawie. Słabem tylko odbiciem głębokiego żalu, jaki wszystkie te zgony wywoływały, były pisma nasze lub telegramy z wyrazami współczucia, wysyłane przez nas do związanych ze Zmarłymi instytucyj, więc: Akademii Umiejętności, Uniwersytetów Jagiellońskiego w Krakowie i Kazimierzowskiego oraz Politechniki we Lwowie, Towarzystwa naukowego w Warszawie, a po części także i do pozostałych Rodzin.

To są tylko ci, których data zgonu przypada ściśle na rok 1917; bo zaraz w początkach r. 1918 nieubłagana śmierć poczęła znowuż dzieło spustoszenia pośród pracowników naszych naukowych, zabierając kilku — najzasłużeńszych.

Prócz tamtych, starszych, najwybitniej w rocznikach nauki naszej zapisanych zmarł, ponadto w 1917 pracownik młody, o którym tu wspominamy z osobna, bo nie tylko całego siebie oddał w usługi nauki i najpiękniejsze rokował nadzieje, ale już i w tem, czego przez krótkie życie dokonać zdołał, poważną pozostawił po sobie spuściznę, ponadto jeszcze tak ściśle z pracami naszej instytucyi związany — Stefan Sochaniewicz, adjunkt kraj. archiwum we Lwowie. Odprowadziliśmy go z serdecznym żalem na miejsce wiecznego spoczynku, a pozostała w rękopisie większą jego pracę z dziedziny historii prawa w Polsce ogłosimy w publikacjach naszego Towarzystwa.

Przeważna część wymienionych tu Zmarłych, to zarazem członkowie naszej instytucyi, nieraz najżyczliwsi dla niej i wydatnie jej zadania popierający; to też ubytek ich, to nie tylko strata nauki naszej na ogół, ale zarazem dotkliwy uszczerbek dla Towarzystwa naszego. Prócz nich — z grona członków ubyli nam jeszcze inni. Przedewszystkiem: ks. Roman Sanguszko, dostojny przedstawiciel starego, książęcego rodu, tak ściśle przez szereg wieków związanego z dziejami Rzeczy-

pospolitej, godny wielkich przodków swoich następcą, zarówno jako Obywatel jako też miłośnik i popieracz pracy kulturalno-naukowej, ofiara tej wojny i rozbudzonych jej przewlekłym trwaniem niskich instynktów i namiętności. Zmarli ponadto: ks. dr. Jan Ślósarz, kanonik kapitulny i docent Uniwersytetu lwowskiego, Gabryszewski Antoni, docent tegoż Uniwersytetu, wybitny chirurg; zasłużony pedagog, także naukowo czynny, dyr. Maryan Kurpiel we Lwowie, Zofia Mrozowicka we Lwowie, znana szeroko z działalności swojej społecznej i pedagogicznej, Józef Dobrowolski, adwokat w Dolinie i Juliusz Ross, prezes Towarzystwa politechnicznego we Lwowie, obaj najżyczliwsi przyjaciele naszej instytucji, Bolesław Łodziński, dyrektor Towarzystwa handlowego we Lwowie, Zygmunt Majewski, właściciel biura handlowego we Lwowie i Kazimierz Pobóg Bromirski, właściciel dóbr Trościańca, wszyscy w zawodzie swoim najlepiej zasłużeni. Cześć pamięci Wszystkich!

III.

Wydawnictwa Towarzystwa i działalność w kierunku popierania celów naukowych.

Publikacje Towarzystwa: Zakrzewskiego St., *Opis grodów i terytoriów na północ od Dunaju*; Balzera O., *Skarbiec i archiwum koronne w dobie przedjagiellońskiej*; Hartleba K., *Jan z Ocieszyna Ocieski*; Balzera O., *Z zagadnień ustrojowych Polski*; Weyberga Z., *Podstawy krytalografii*; Bednarskiego A., *Okulistyka ziołopisów polskich w XVI i na początku XVII w.* Inne prace, znajdujące się w druku. Subwencje. Rozstrzygnięcie konkursu jubileuszowego. Inne pomniejsze akcje naukowe. Stosunki z innemi instytucjami naukowemi.

W ubiegłym roku ogłosiliśmy następujące publikacje:

1. Zakrzewskiego Stanisława, *Opis grodów i terytoriów z północnej strony Dunaju czyli t. z. Geograf bawarski* (Archiwum naukowe, dział I, tom IX, zesz. 1, z 1 tabl., str. 80), praca ogłoszona na podstawie referatu czł. Wyd. prof. dra L. Finkla. Autor w związku z prowadzonymi przez się badaniami nad początkiem dziejów Polski, zastanawia się nad „Opisem grodów i terytoriów z północnej strony Dunaju“, znanym w nauce powszechnie pod nazwą „Geografa Bawarskiego“. W zasadzie co do czasu powstania zabytku, autor przyjmuje rezultat poprzednika badań, odnoszących datę ową do trzeciej ćwierci IX w. Natomiast dotychczasowe oznaczenie miejsca powstania „Opisu“ — Ratyzbona, czy w ogóle Bawary, czy też południowe Niemcy wzbudza wątpliwości. Autor przypuszcza, że „Opis“ powstał w słynnym klasztorze Korweina nad Wezerą. Badając nazwy ludów autor, wychodzi z zapatrywania, że pisane są one poprawnie, a korektura lekcji jest niedopuszczalna, gdyż inaczej wprowadza się chaos w określaniu stosunku geograficznego nazw mniej zrozumiałych i nie-

znanych do przeważającej ilości nazw znanych, a podanych przez „Opis“ w formie zupełnie poprawnej, odpowiadającej współczesnym historycznym źródłom. Z identyfikacji, przeprowadzonych przez autora zasługuje na podkreślenie wydzielenie grupy łotewsko-litewskiej, obejmującej nazwy: Sebbirozi, Unlizi, Neriuaui, Attorozi, Eptaradici, Unillerozi, Zabrozi, Znetalici, Aturezani. Osobno autor wydziela grupę nazw leżących u ujścia Odry, którą stanowią: Phesnuzi, Chozirozi, Thafnezi, Prissani, a po części Melunzani. Trzecią grupę, zwartą geograficznie, a także do pewnego stopnia politycznie, stanowi nieprzerwany i ciągły szereg nazw polsko-śląsko-łużyckich od Unislane aż do końca t. j. do Golenzizi. Z oddzielnych identyfikacji autor zwraca uwagę szczególnie na Busani, jako na lud między Łabą a Odrą i na Unizunbeire, jako na Vidivarii.

1. Balzera Oswalda, *Skarbiec i archiwum koronne w dobie przedjagiellońskiej*. (Prace naukowe, dział I, tom IV, str. 626), praca ogłoszona na podstawie referatu czł. Wydz. prof. P. Dąbkowskiego. Co do skarbcza wykazuje autor, że na całej przestrzeni czasu od 1038, kiedy Kazimierz Odnowiciel, rozpoczynając pracę restauracyjną, obrał Kraków za stołeczną siedzibę, aż do samego skłonu doby przedjagiellońskiej, był on złożony w skarbcu katedry krakowskiej, zatem połączony z nim miejscowo, choć prawnie i organizacyjnie stanowił odrębną dla siebie całość. Tutaj już złożone zostały pozostałe resztki insygniów Chrobrego, jakeimi odnowiciel jeszcze rozporządzał, tutaj mieszczą się insygnia Bolesława Szczodrego, częściowo uwieszone 1290 przez Przemysła II do Wielkopolski, a następnie przez Wacława II do Czech, gdzie zaginęły; tutaj dostają się też insygnia sprawione przez Łokietka do koronacji, i pozostała tu, niewieszone przez Ludwika na Węgry, jak mylnie podał Długosz, aż do najbliższych czasów przed powołaniem Jagielly. W związku z tem rozpatruje autor inne składniki ruchomego skarbu monarszego, jak przedmioty wartościowe i zasoby pieniężne, ustalając co do pierwszych, że mogły być częściowo pomieszczone w skarbcu, zatem znaleźć się w przechowaniu zbiorów katedralnych krakowskich, co do drugich, że w zasadzie przechowywane były odrębnie. Ustala wreszcie różnicę pojęciową i rzeczową między insygniami z jednej, a innymi przedmiotami skarbcza z drugiej strony. Co do archiwum wydziela najpierw objątek jego z przedjagiellońskiej doby na podstawie inwentarza z 1682, oraz zasobów, przechowywanych po dziś dzień w zbiorach, które objęły spadek po dawnem archiwum koronnem (archiwum główne w Warszawie, biblioteka ks. Czartoryskich w Krakowie, archiwum Minist. spraw zagr. w Moskwie), a stwierdziwszy, że w objątku tym nie ma prawie żadnego materiału z czasów aż do początków XIV w., a częściowo też są poważniejsze braki aż do końca doby przedjagiellońskiej, rozważa pytanie, czy ów materiał

wcześniejszy należy uważać za stracony, czy też da się on dzisiaj odszukać jeszcze gdzieindziej? Stwierdza tedy, że duży zasób aktów z tego czasu, dających się pojąć jako składnik archiwum koronnego, mieści się po dziś dzień w archiwum kapituły krakowskiej, i osnuwa na tem wniosek, że wtedy, t. j. aż do schyłku doby przedjagiellońskiej, archiwum koronne trwało w połączeniu miejscowym z archiwum kapitulnem krakowskim, i że dla tego owe akty przechowywały się po dziś dzień w tym ostatnim zbiorze, że je tu przy późniejszym wyodrębnieniu archiwum koronnego pozostawiono. Tak więc przez cały ten czas zarówno skarbiec jak i archiwum koronne trwają w miejscowym połączeniu ze zbiorami katedry krakowskiej; same między sobą tworzą one połączenie organiczne, gdyż archiwum uważane jest za część składową skarbcza w znaczeniu obszerniejszem. Stwierdziwszy następnie, że przez cały ów okres urząd kanclerza krakowskiego, później koronnego, połączony jest ściśle z różnemi po kolei dostojenstwami kapituły krakowskiej, osnuwa na tem wniosek, iż rzecz ta stoi w ścisłym związku z samem połączeniem skarbcza i archiwum koronnego ze zbiorami katedralnymi, że mianowicie zarząd obu tych instytucyj koronnych przysługiwał podówczas kanclerzowi, nie skarbnikowi, jak tę rzecz niedawno rozstrzygnięto. Co do czasu, kiedy zbiory koronne wyodrębniono od katedralnych, stwierdza, że ślady połączenia sięgają aż do r. 1385, natomiast już w samych początkach panowania Jagiełły wyodrębnienie niewątpliwie jest poświadczane. Na tem opiera domysł, że doszło ono do skutku prawdopodobnie w drugiej połowie r. 1385, kiedy z powodu przybycia zabiegającego o rękę Jadwigi Wilhelma austriackiego do Krakowa zagroziło niebezpieczeństwo insygniom, przechowywanym w skarbcu, które trzeba było usunąć z Wawelu, i że to chwilowe, względami politycznymi spowodowane oddzielenie doprowadziło w wyniku ostatecznym do trwałego wyodrębnienia. Głównym sprawcą wyodrębnienia zdaje się być ówczesny podskarbi koronny, Dymitr z Goraja.

3. Hartleba Kazimierza, *Jan z Ocieszyna Ocieski, jego działalność polityczna i dyaryusz podróży do Rzymu 1501 — 1548.* (Archiwum naukowe, Dział I. tom VIII, zes. 3, str. 341), praca ogłoszona na podstawie referatu czł. Wydz. prof. L. Finkla. Autor za przedmiot swych badań i opracowania obrał postać Jana z Ocieszyna Ocieskiego, legata Zygmunta I. Opracowanie niniejsze objęło czas jego studyów na wszechnicy krakowskiej, pobyty na dworze Szydłowieckiego, dalej potrójną legację do Turcyi, na dwór Karola V. i do Rzymu. Ta działalność jego poselska wiąże się z szeregiem zagadnień polityki zewnętrznej. Stosunki wewnętrzne omawiają rozdziały o Ocieskim, jako stronniku królowej Bony w okresie sejmów i związanych z tem wypadków w latach 1540—1545, wreszcie

stanowisko jego w walce, jaka rozgorzała z racji małżeństwa Zygmunta Augusta z Barbarą. Dopełniają całości przedstawienie czynności Ocieskiego na ziemskich urzędach. Praca, oparta przeważnie na materiałach rękopiśmiennych z bibliotek i archiwów krajowych i zagranicznych, uwzględnia szerokie tło współczesnych wypadków i zagadnień politycznych w latach 1530—1548. Do rozmiarów największych urósł rozdział o poselstwie do Rzymu, gdzie autor oparł się na bardzo obszernem „Itinerarium“, własnoręcznie spisanem przez Ocieskiego.

4. Balzera Oswalda, *Z zagadnień ustrojowych Polski* (Studia nad hist. prawa polskiego, tom VI, zes. 2, str. 75), wydanie drugie, ogłoszone, z powodu zupełnego wyczerpania wydania pierwszego, które pojawiło się r. 1915. Streszczenie tej pracy podaliśmy w Sprawozdaniu naszym za rok 1914—1915 str. 25 i 26.

5. Zygmunt Weyberga, *Podstawy krystalografii* z 124 rys. w tekście i 4 tabl. (Prace naukowe, dział II, tom I, str. 160), praca ogłoszona na podstawie referatu czł. Wyd. prof. R. Zuber. Jest to próba elementarnego wykładu trzech praw krystalografii w postaci jednostajnego i ciągłego systemu logicznego twierdzeń i definicyj kolejno z siebie wypływających. W krótkim wstępie autor zwraca uwagę na to, że są dwa rodzaje ciał ciekłych: jedne, które zestalają się z ciągłą zmianą gęstości, drugie, które w przejściu do stanu stałego zmieniają raptownie swoją gęstość. Te drugie zarazem zestalają się w kryształy. Z tego autor każe wnioskować, że niepodobna przypuścić, aby substancje, mające takie głębokie różnice, jak ciała bezpostaciowe i krystaliczne, różniły się tylko swym kształtem. Muszą być pomiędzy nimi jeszcze różnice, głębsze, mianowicie muszą one posiadać różne własności fizyczne. Doświadczenie przekonywa, że tak jest w istocie, że ciała krystaliczne mają jednakowe własności fizyczne w kierunkach równoległych i symetrycznych. To daje autorowi możność postawienia definicji ciała fizycznie jednorodnego. Następnie autor podaje wyraz graficzny ciała jednorodnego w postaci sieci przestrzennej. Z sieci przestrzennej wywodzi się prawo pasów, t. j. dochodzi się do przekonania, że każda sieć płaska wyznacza się dwoma szeregami sieci, a każdy szereg dwiema przecinającymi się sieciami płaskimi. Następuje dowód, że, jeżeli sieć przestrzenna jest wyrazem ciała krystalicznego, to szeregi jej są wyrazem krawędzi kryształu, a sieci płaskie wyrazem ścian. Zatem ta sama zależność powinna istnieć pomiędzy krawędziami i ścianami kryształu. Obserwacja potwierdza to spostrzeżenie. Stwierdziwszy na kryształach prawo pasów, autor podaje przejście od prawa pasów do prawa odcinków wymiernych i do prawa jednorodności, a więc jedność tych trzech praw wywiedziona jest dwukrotnie: indukcyjnie i dedukcyjnie. Z prawa jednorodności wyprowadzone jest nastę-

pnie prawo kątów stałych. Nakoniec z prawa jednorodności wyprowadza się prawo symetrii, nazywane przez autora prawem kierunków równych. Nasamprzód stwierdza on, że zasada sieci przestrzennej nie zabrania szeregów równych, ale wymaga, aby szeregi równe leżały w sieci symetrycznej. A zatem należy wywieść wszystkie symetryczne rozkłady kierunków równych zgodnie z zasadą sieci przestrzennej czyli z prawem jednorodności. Uskuteczniło to w sposób następujący. Nasamprzód podano definicję płaszczyzny zwierciadlanej. Następnie stwierdzono, że połączone trzech przecinających się płaszczyzn zwierciadlanych w jednym punkcie i w jednej prostej jest ich połączeniem najogólniejszym. Z tego ustalono trzy przekształcenia symetryczne: odbicie, obrót i inwersja. Następnie dowiedziono, że zgodne z zasadą sieci przestrzennej są tylko połączenia płaszczyzn zwierciadlanych pod kątami: 180° , 90° , 60° , 45° i 30° . Dalej połączono płaszczyzny zwierciadlane pod tymi kątami po dwie i po trzy, t. j. z kątów podanych utworzono wszystkie trójkąty sferyczne. Nakoniec we wszystkich tych połączeniach nadano płaszczyznom zwierciadlanym, o ile to było możliwe, znaczenie płaszczyzn obrotu, odbicia i inwersji. W ten sposób za Wulfem wprowadzono 32 rodzaje symetryczności krystalograficznej. W zakończeniu podano znaczenie krystalograficzne płaszczyzn zwierciadlanych, spis klas i ich nazwy, oraz krótki zarys nauki o dwojakich i o własnościach fizycznych ciał krystalicznych.

6. Bednarskiego Adama, *Okulistyka ziołopisów polskich w XVI i na początku XVII wieku* (Archiwum naukowe, Dział II, tom II, zes. 3, str. 38), praca ogłoszona na podstawie referatu czł. Wydz. prof. dra E. Macheka. Autor przedstawia patologię i terapię okulistyczną ziołopisów polskich, zebraną z zielników Falimirza (1534), Spiczyńskiego (1542 i 1556), Siennika (1568), Marcina z Urzędowa (1595) i Syreniusa (1613). Szczegółowo omawia jaglicę, wykazując, że była ona w Polsce w XVI wieku chorobą dobrze znaną i co najmniej sporadycznie się zjawiała. Porusza sprawę leków ludowych i zabobonów. Daje ogólny pogląd na stan okulistyki w Europie w XVI wieku, na tem tle ocenia stan okulistyki w Polsce i dochodzi do wniosku, że okulistyka w Polsce tego czasu stała na współczesnej wyżynie, że nauki lekarskie były pielęgnowane; czytano wiele, piśmiennictwo lekarskie zakiełkowało pięknie, nie brak też było uczonych i znakomitych lekarzy, jak n. p. Marcin z Urzędowa i Syrenius.

Wszystkie te prace ukazały się nakładem funduszu Bolesława Orzechowicza. Zamiar nasz ogłoszenia znacniejszego ich pocztu rozbił się o brak dostatecznej ilości sił zecerskich, skutkiem czego druk wielu prac, złożonych nam już przez autorów, po części większych, musieliśmy odłożyć na rok bieżący. W druku znajdują się obecnie trzy prace nowe,

jedna na ukończeniu, dzieło prof. Rudolfa Zuberera, *Flisz i nafta*, nadto praca Bohdana Janusza, *Zabytki przedhistoryczne Galicji wschodniej* i rozprawa Tadeusza Czeżowskiego, *Teoryja klas*.

Prócz ogłoszenia wymienionych poprzednio wydawnictw udzieliśmy ponadto w r. 1917 następujących subwencji: Komitetowi dla uczczenia pamięci ś. p. prof. Maryana Raciborskiego 100 kor., prof. Lucyanowi Grabowskiemu, na częściowe pokrycie kosztów zorganizowanej przezeń ekspedycji astronomicznej 200 kor. Nadto przyznaliśmy Towarzystwu historycznemu subwencję w wysokości 1000 kor. na częściowe pokrycie kosztów druku generalnego indeksu do 30 tomów *Kwartalnika historycznego*. Subwencya ta stanie się płynną po ukończeniu druku Indeksu.

Wskutek rozpisanego przez nas z powodu dziesięcioletniego jubileuszu Towarzystwa konkursu na pracę historyczną, dotyczącą jakiegokolwiek zagadnienia z dziedziny wzajemnych stosunków polsko-ruskich w dobie istnienia Rzpltej, nadesłana została, jeszcze przed rozpoczęciem wojny, jedna praca pod sygnaturą „Błady“ z zamiarem ubiegania się o wyznaczoną nagrodę 1000 kor. Skutkiem najbliższych potem wypadków wojennych rozstrzygnięcie konkursu musiało pójść w odwłokę; dopiero w r. 1917, po otrzymaniu dwu referatów fachowych, można było przystąpić do załatwienia sprawy. Sąd konkursowy, złożony z członków Wydziału prof. Wł. Abrahama, O. Balzera, Prz. Dąbkowskiego, L. Finkla i W. Hahna orzekł, że pracy tej nie może być przyznana nagroda, że jednak po pewnych przeróbkach nadawałaby się ona do ogłoszenia w publikacjach Towarzystwa; którą to uchwałę zatwierdził następnie Wydział w całej osnowie. Za pomocą ogłoszeń w dziennikach, z powołaniem się na wymienioną wyżej sygnaturę podaliśmy tę uchwałę do publicznej wiadomości, upraszając autora, ażeby się z nami zniósł w tej sprawie; niestety nie nastąpiło to do tej chwili, mimo upływu blisko jednego roku od ogłoszenia. Może niniejsze przypomnienie dojdzie do jego wiadomości i przyspieszy porozumienie.

Zarówno przy publikacji wymienionych powyżej wydawnictw jako też w wspomnianej co dopiero sprawie konkursowej doznawaliśmy najżyczliwszej pomocy ze strony całego szeregu referentów, którzy nam dostarczyli opinij fachowych co do odnośnych prac naukowych. Prócz członków Wydziału, prof. Dąbkowskiego, Finkla, Hahna, Macheka, Twardowskiego i Zuberera, poparli nasze usiłowania w tym kierunku, najżyczliwiej i bezinteresownie JWPP. prof. W. Bruchnalski, konserw. dr. J. Piotrowski, prof. Wł. Podlacha, Wł. Witwicki i St. Zakrzewski. Spełniamy miły obowiązek, wyrażając Im Wszystkim najgorętszą wdzięczność za wyłożony trud i okazaną nam życzliwość.

Dla wyczerpania przedmiotów naszej akcyi w sprawach naukowych, dodajemy jeszcze, że na prośbę Kasy Oszczędności m. Stryja, zamierzającej obchodzić 50-letni jubileusz swego założenia, udzieliliśmy jej stosownej opinii co do zamierzonego przez nią z tej okazji wydania monografii naukowej miasta Stryja.

Wydawnictwa nasze przesyłamy następującym Instytucyom: Bibliotece Uniwersyteckiej w Berkeley (Kalifornia), Sekcyi polskiej muzeum międzynarodowego w Brukseli, Bibliotece publicznej w Charkowie, hr. Tarnowskich w Dzikowie, hr. Działyńskich w Kórniku, Akademii Umiejętności, XX. Czartoryskich i Jagiellońskiej, Publicznej Książnicy Związku okręgowego Towarzystwa Szkoły Ludowej, Towarzystwu miłośników historii i zabytków miasta Krakowa, oraz Uniwersytetowi ludowemu im. A. Mickiewicza w Krakowie, Bibliotece Uniwersyteckiej w Leydzie, Bibliotece publicznej im. Łopacińskiego w Lublinie, hr. Ba-wórowskich, hr. Dzieduszyckich (Poturzyckiej), Gimnazjum IV. (filii) publicznej miejskiej, Polskiego Muzeum szkolnego, im. Ossolińskich, Pawlikowskich i Uniwersyteckiej we Lwowie, Akademii Umiejętności w Monachium, Stacyi naukowej polskiej w Paryżu, Bibliotece seminaryum słowiańskiego przy Uniwersytecie w Petersburgu, Bibliotece Raczyńskich i Towarzystwa przyjaciół nauk w Poznaniu, Redakcyi Českeho časopisu historického w Pradze, Uniwersytetowi ludowemu im. A. Mickiewicza w Przemyślu, Muzeum narodowemu polskiemu w Rapperswilu, Bibliotece im. Szajnochy w Samborze, XX. Sanguszków w Sławucie, hr. Branickich w Suchej, Towarzystwa naukowego w Toruniu, Towarzystwu Societá Piemontese d'archeologia e belle arti w Turynie, Bibliotece uniwersyteckiej w Upsali, Bibliotece hr. Kasińskich, hr. Zamoyskich, Bibliotece publicznej i Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, Bibliotece seminaryum teologicznego w Wiednawie, Bibliotece nadwornej w Wiedniu, Bibliotece hr. Branickich w Wilanowie, Towarzystwu Przyjaciół nauk w Wilnie, Towarzystwu Biblioteki Publicznej w Zakopanem i Towarzystwu przyrodniczemu w Zurychu.

Oczywiście, w roku ubiegłym, jak i w dwu poprzednich wojennych, przesyłka wydawnictw do pewnej części wymienionych tu instytucyj musiała być wstrzymana ze względu na przerwana komunikacyą.

IV.

Akcyja Towarzystwa w sprawie ustalenia zasad pisowni polskiej.

Zasady pisowni polskiej uchwalone przez Akademię 17 lutego 1917. Akcyja Towarzystwa w sprawie przedłożenia opinii co do nich. Ankieta lwowska kwie-

tniowa i jej uchwały. Akcesy do uchwał ankiety lwowskiej. Zestawienie wyników głosowania. Zawieszenie *Zasad* lutowych przez Akademię. Praca prof. Łosia o pisowni. Konferencya styczniowa 1918 w tej sprawie i instrukcyja Wydziału co do poszczególnych punktów.

Akademia Umiejętności na Walnem Zgromadzeniu administracyjnem z 17 lutego 1917 powzięła szereg uchwał w sprawie ustalenia prawideł pisowni polskiej i ogłosiła je w broszurze p. t. *Zasady pisowni polskiej*. Rozsyłając broszurę tę, zaznaczyła jednak Akademia, że uchwały jej, ze względu na pilność sprawy, musiały być powzięte z pośpiechem, bez możliwości wysłuchania opinii wszystkich powołanych czynników. „Ale — wyraża się w dalszym ciągu Akademia — ponieważ ten sposób postępowania mógłby wyglądać na próbę narzucenia *Zasad* całemu społeczeństwu, przeto, stwierdzając rzeczywisty stan rzeczy, rozsyła obecnie Akademia niniejsze *Zasady* wszystkim powołanym czynnikom, o ile to tylko w obecnych warunkach da się uskutecznić, i oczekuje, że otrzyma od nich niebawem odpowiedź, czy *Zasady* w całości przyjmują, czy nie. Gdyby co do jakiegoś punktu *Zasad* stanowcza większość tych głosów była odmiennego zdania, to nastęrczałyby się możność przedstawić rzecz jeszcze najbliższemu Walnemu Zebraniu członków Akademii i ostatecznie ustalić“.

Towarzystwo nasze, otrzymawszy powyższe pismo, stosownie do zawartego tamże wezwania, postanowiło wziąć inicjatywę w ustaleniu zbiorowej opinii powołanych kół lwowskich, a to przez zwołanie ankiety, złożonej z przedstawicieli nauki oraz delegatów zakładów i instytucyj naukowych, której zadaniem byłoby sprawę tę poddać bliższemu rozpatrzeniu celem przedstawienia odpowiednich wniosków Akademii.

Powołano mianowicie w skład ankiety wszystkich zamieszkałych we Lwowie członków czynnych i korespondentów Akademii Umiejętności wszystkich trzech Wydziałów, a ponadto, z poza ich grona, delegatów z pośród znawców zawodowych lub osób szczególnie sprawą tą interesujących się, wyznaczonych przez Uniwersytet, Politechnikę, Akademię Weterynaryi, Państwową Szkołę przemysłową, Akademię handlową oraz gimnazya, szkoły realne i seminarya nauczycielskie; następnie, prócz przedstawicieli samego Towarzystwa dla popierania nauki polskiej, delegatów Towarzystwa filologicznego, Towarzystwa im. Mickiewicza, Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych i Towarzystwa pedagogicznego, wreszcie inne osoby, pracujące naukowo w dziedzinie językoznawstwa polskiego i słowiańskiego.

W ankiecie wzięli udział:

Członkowie Akademii, czynni i korespondenci: prof. Władysław Abraham, prof. Oswald Balzer, prof. Adolf Beck, prof. Wilhelm Bruchnalski, prof. Ludwik Finkel, prof. Bronisław Kruczkiewicz, prof. Stefan Niementowski, J. Eksc. Leon

hr. Piniński, prof. Edward Porębowicz, prof. Józef Puzyna, dyr. Stanisław Schneider, prof. Ernest Till, J. Magnificencya rektor Kazimierz Twardowski;

Delegaci Uniwersytetu: prof. Bronisław Gubrynowicz, prof. Jan Kasprowicz, prof. Władysław Witwicki;

Delegaci Szkoły Politechnicznej: prof. Stanisław Anczyc i prof. Lucyan Grabowski;

Delegat Akademii Weterynaryj: prof. Stanisław Królikowski;

Delegat Akademii handlowej: prof. Jan Pliszewski;

Delegaci Gimnazyów: drugiego: prof. Stanisław Kosowski, prof. Jan Leciejewski; trzeciego: prof. Józef Maurer; czwartego: prof. Stanisław Paluch; piątego: prof. Krzysztof Krzysztofowicz, prof. Leon Poradowski; szóstego: dyr. Konstanty Wojciechowski; siódmego: prof. Jan Gawlikowski, prof. Kazimierz Jaworski;

Delegaci Szkół realnych: pierwszej: prof. Wincenty Kubik, prof. Jan Szarota; drugiej: prof. Ludwik Eminowicz, radca dyr. Artur Passendorfer;

Delegaci Towarzystwa dla popierania nauki polskiej: wyżej wymieniony prof. Oswald Balzer, i prof. Przemysław Dąbkowski;

Delegaci Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych: prof. Aleksy Makowski, prof. Franciszek Oziebły, prof. Marcei Prószyński;

Delegat Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego: dyr. Józef Piórkiewicz;

Delegaci Towarzystwa filologicznego: prof. Bonawentura Graszyński, prof. Franciszek Smolka;

Delegaci Towarzystwa literackiego im. Adama Mickiewicza: dr. Jerzy Koller, prof. Stefan Vrtel;

Ponadto: dr. Ludwik Bernacki, prof. Wiktor Hahn.

Razem tedy uczestniczyło w obradach 44 osób.

Ankieta obradowała przez dwa po kolei dni, 13 i 14 kwietnia 1917, pod przewodnictwem J. M. Rektora Uniwersytetu prof. dr. Kazimierza Twardowskiego; na sekretarzy powołani zostali prof. dr. W. Hahn i prof. dr. M. Prószyński.

Przedmiotem obrad i uchwał były wszystkie po kolei punkty (razem 18), ustalone w *Zasadach Akademii*. Za podstawę dyskusji obrano referat drukowany prof. dra Kazimierza Nitscha, przedstawiony przezeń Wydziałowi filologicznemu Akademii w grudniu 1916; sam prof. Nitsch, bawiąc w Krakowie, nie mógł przybyć na posiedzenia ankiety.

Z *Zasad*, uchwalonych przez Akademię przyjęto jednogłośnie lub większością głosów następujące punkty:

4. *zjadłszy szedłszy, nie zjadszy, szedłszy,*

5. *biec, móc, nie biedz, módz.*

6. *bliski, niski, śliski, nie blizki, nizki, ślizki.*

7. gryźć, wieźć, nie gryść, wieść.
9. Polak, Bernardyn, nie polak, bernardyn.
10. willa, bulla, ale aluzya, ilustracya.
12. b. robiłby, jeździłby, róbże, nie robił by, jeździł by, rób że.
12. d. niema (non est), ale nie ma (non habet).
13. posłę, Śląsk, wiśnia, nie poszlę, Szląsk, wisznia.
15. dwóch, lub dwu.
18. praski, norweski, ryski, nie pragski, norwesk, rybski.

Co do innych punktów zapadły przeważającą większością uchwały bądź to wprost sprzeczne z uchwałami Zasad, bądź też częściowo je zmieniające. I tak:

1. W przyrostkach wyrazów przeważnie obcych, zatem przedewszystkiem (ale nie wyłącznie) w ich zgłoskach końcowych, pisać *-ia -ya, -ium -yum, -iusz -gusz, -ion -yon, -ier -yer*, n. p. *Arabia, religia, Dania, mania, racya, Łucya, Austrya, kordyał, konsylium, medyum, Sergiusz, archiwaryusz, paryas, maryasz, pakier, kasjer*.

Podobnie w rodzimych, dosyć rzadkich zresztą: *Igotomia, Bogorya, Złotorya*.

Oczywiście tak samo w pochodnych, n. p. *kolonialny, specyalny, gwardyan, konsyliarz, Rosyanin, maryacki, austryacki*.

Tej samej pisowni używać też, gdzie takie połączenia zachodzą w pniach wyrazów obcych, jak: *biologia, biograf, fiolet (i fiołek), miazmat, Hieronim, Pius, dyagnoza, dyecezya, dyaryusz, dyament, dyabeł, patryota, Pryam, Tryest, tryumf, tryera, Syam*.

W 2 przyp. l. mn. wyrazów obcego pochodzenia zakończonych na *-ia -ya*, używać końcówek *-ij -yj*, n. p. *linij, koncesyj, funkcj*.

2. W końcówkach zaimkowo-przymiotnikowych w 6 i 7 przyp. l. poj. pisać w rodzaju męskim *-im -ym*, a w nijakim *-em*; w 6 przyp. l. mn. w rodzaju męskim *-imi -ymi*, a w rodzaju żeńskim i nijakim *-emi*. Zatem: *dobrym ojcem, rączym koniem, byстрыm rozumem i dobrem dzieckiem; dobrymi ludźmi, końmi, byстрыmi rozumami, dobrymi kobietami, dziećmi*.

3. W tematach (przeważnie zgłoskach początkowych) wyrazów obcego pochodzenia pisać *ge, ke* (nie *gie, kie*): *geografja, geologia, geometrja, Genewa, agent, kefir, Wogezy* itd.

W wyrazach odczuwanych jako swojskie oraz w pochodnych pisze się *gie, kie*: *angielski, giełda, kierat, kielich, Jagiełło* itd. ale *gemza, Gedymin*.

8. Przypek z w roli prefiksu czasownikowego pisać według wymowy (z lub s), n. p. *skrócić, scedzić, szeszać*, ale z zatrzymać zawsze przed s, zatem *zsunąć, zsadzić, zsinieć, zsypać, zszyć* itp.

11. W wyrazach (przeważnie) łacińskich lub romańskich pisać s lub z zgodnie z tradycją lub ogólnie polską wymową, zatem: *konsul, uniwersytet, mansjonariusz, ansa*, (oczywiście też

Persowie itp.) itd., ale *cenzor*, *cenzura*, a także utarte obecnie *ofenzywa*, *defenzywa*, itp. (oczywiście też, jak oddawna, *formalizm*, *idealizm*, *epizod*, *Cezar* itd.). Zastrzega się alternatywną pisownię: *senzacja*, *intenzywny*, obok *senzacja*, *intensywny*.

12. a. Wyrażenia złożone z przyimka i imienia pisać osobno, jeśli odczuwamy wyraźnie samoistość części składowych, zresztą razem.

12. c. Partykułę *to* pisać osobno, ale w wyrażeniach, odczuwanych jako jedno słowo, łączyć ją z wyrazem poprzednim, n. p. *nadto*, *jużto*, *czyto*.

14. Imiona i nazwy klasyczne pisać (i wymawiać) zgodnie z ustaloną tradycją polską.

Nowożytnie obce imiona i nazwiska zachowują, z rzadkimi wyjątkami, jak Szekspir, Wolter, pisownię oryginalną. W odmianie takich imion w zasadzie utrzymać należy pierwotne brzmienie oryginalne z dodaniem końcówki polskiej, oddzielonej apostrofem, jak: *Pope'a*, *Rousseau'a*. Pewne wyjątki od tej zasady należy osobno i dokładnie ustalić.

16. Pytanie, w jaki sposób dzielenie (przenoszenie) wyrazów ma się odbywać, nie da się rozstrzygnąć ogólnikową formułą „wedle poczucia etymologicznego lub fonetycznego“ zwłaszcza, że pomiędzy obu temi kryteriami zachodzić mogą liczne sprzeczności. Pożądaną jest rzeczą, żeby Akademia Umiejętności (po zasięgnięciu opinii wytrawnych pedagogów) ogłosiła jasne i każdemu przystępne reguły dzielenia wyrazów.

17. Liczebniki porządkowe, o ile się ich nie wypisuje słowami lub nie dodaje się odnośnej końcówki (n. p. w *2-gim*), należy, jeżeli tego wymaga jasność treści, opatrzyć kropką po cyfrze, niezależnie od tego, czy to cyfra arabska czy rzymska, n. p. *nie mam 1. tomu* (zatem *pierwszego*, nie *jednego tomu*).

Powyższe uchwały, z obszernem umotywowaniem rozbieżności, uchwalonem również na posiedzeniach ankiety, ogłoszone zostały przez Towarzystwo jako osobna broszura p. t. *Uchwały ankiety odbytej we Lwowie d. 13 i 14 kwietnia 1917 w sprawie ustalenia zasad posowni polskiej* (z przydatkiem osobnego wywodu prof. L. Grabowskiego co do potrzeby używania końcówek *-ij* *-uj* w 2 przyp. l. mn. w wyrazach zakończonych na *-ia* *-ya*, str. 19). Następnie Wydział Towarzystwa rozesłał tę broszurę w kilkuset egzemplarzach do instytucyj naukowych i kulturalnych, zakładów szkolnych wyższych, średnich i fachowych, do członków Akademii umiejętności, profesorów i docentów obu Uniwersytetów, Politechniki i innych wyższych zakładów naukowych, do profesorów szkół średnich, urzędników bibliotek i archiwów, do innych pracowników naukowych oraz wybitnych przedstawicieli piśmiennictwa polskiego, prawie bez wyjątku w obrębie Galicyi, prosząc o oświadczenie się, czy co do punktów spornych stoją na stanowisku *Zasad Akademii*, czy też podzielają zapatrywania wyrażone przez ankietę lwow-

ską. Skutkiem tego wezwania nadesłano Wydziałowi 229 odpowiedzi, które rozdzielają się w sposób następujący:

- 7 od instytucyj;
 - 21 od członków Akademii Umiejętności;
 - 27 od profesorów i docentów Uniw. Jagiell. (prócz czł. Akad.);
 - 27 od profesorów i docentów Uniw. lwow. (prócz czł. Akad.);
 - 14 od profesorów i docentów Politech. lwow. (prócz czł. Akad.);
 - 10 od profesorów i docentów innych wyższych zakładów nauk;
 - 7 od urzędników bibliotek i archiwów;
 - 7 od innych pracowników naukowych;
 - 26 od profesorów szkół średnich, polonistów;
 - 81 od innych profesorów szkół średnich;
 - 2 od wybitnych przedstawicieli piśmiennictwa polskiego.
- Wynik głosowania przedstawia się w sposób następujący:
 Na 229 głosujących, co do punktów spornych (1. 2. 3. 8. 11. 12 a. 12 c. 14. 16. 17) za uchwałami ankiety lwowskiej oświadczyło się:

Co do punktu	w całości	częściowo	nie oświadczyło się
1	220	4	5
2	211	—	18
3	212	7	10
8	226	—	3
11	209	3	17
12a	226	—	3
12c	227	—	2
14	226	2	1
16	227	—	2
17	221	3	5

Olbrzymia tedy większość ze wszystkich najbardziej powołanych kół całej Galicyi poparła co do wszystkich bez wyjątku punktów spornych uchwały ankiety lwowskiej, w przeciwieństwie do prawideł, ustalonych w *Zasadach Akademii* z 17 lutego 1917.

Wynik tego głosowania wraz z oryginalnymi, własnoręcznie przez głosujących podpisanymi akcesami zakomunikowaliśmy Akademii Umiejętności. Można przypuścić, że stał się on jedną z pobudek — obok innych, jakie tu jeszcze w grę wchodziły — dla których Akademia na Walnem Zgromadzeniu z 29 maja 1917 zawiesiła swoje uchwały z 17 lutego t. r. i orzekła, że sprawa cała ma być ponownie rozpatrzona przez Wydział filologiczny z ewentualnie przybranymi znawcami oraz delegatami instytucyj naukowych; o ile rozpatrzenie to doprowadziłoby do pełnej zgody na ustalone w uchwale

z 17 lutego zasady, rzecz ma być uważana za załatwioną ostatecznie; o ile natomiast okazałyby się tu rozbieżności, mają odnośne punkty być przedłożone do ponownego, ostatecznego rozstrzygnięcia przyszłemu Walnemu Zgromadzeniu Akademii (1918).

Nastąpiła tedy przerwa w tej sprawie, podczas której oczywiście formalne gdziekolwiek przyjęcie za *wieszonych Zasad Akademii z 17 lutego 1917* stało się na razie rzeczą bezprzedmiotową. To też z wyjątkiem niektórych instytucyj i organów w Królestwie polskim, które bądź to w ostatniej chwili przed zawieszeniem, bądź nawet już po zawieszeniu *Zasad*, wprowadziły je u siebie jako obowiązujące, zresztą nigdzie indziej nie przyjęto ich; sama też Akademia utrzymała w swych wydawnictwach nadal uchwalone przez siebie r. 1891 dawne *prawa pisowni*, w najważniejszej części zgodne z powziętymi obecnie przez ankietę lwowską uchwałami. Tymczasem ukazała się w druku obszerna, szczególnie cenna praca prof. dra J. a. Łosia, *Pisownia polska w przeszłości i obecnie*, która całą sprawę sprowadziła na tory najwłaściwsze; zestawiała ona wyczerpująco cały materiał sporny, poddała go rzeczowej bezstronnej krytyce i osnuła na tej zasadzie szereg wniosków końcowych, które zasługują na szczególną uwagę w kilku bowiem najważniejszych punktach spornych (n. p. *-ia -ga* czy *-ja, -ym -ymi -em -emi* czy tylko *-ym -ymi*) sformułowane alternatywnie, uznają też zasadność uchwał ankiety lwowskiej, a nawet, co do niektórych podkreślają lepszą, praktyczną ich zastosowalność; ponadto znowuż wykazują słabe strony niektórych *prawa*, za którymi jednozgodnie oświadczyły się zarówno Akademia w swych *Zasadach z 17 lutego*, jako też ankietą lwowską.

Tymczasem w wykonaniu uchwały Walnego Zgromadzenia Akademii z 29 maja 1917, tamtejszy Wydział filologiczny zwołał na dzień 5 stycznia 1918 do Krakowa konferencję dla ostatecznego ustalenia *zasad pisowni*, na którą, prócz członków Wydziału i szeregu fachowych znawców zaproszono też przedstawicieli władz szkolnych oraz Towarzystw naukowych ze wszystkich dzielnic Polski, między niemi także delegatów naszej Instytucji. Wydział Towarzystwa na posiedzeniu z 18 grudnia 1917 zamianował delegatem członka swego prof. Kazimierza Twardowskiego oraz uchwalił szczegółową dlań instrukcję, za jakimi wnioskami jego imieniem winien głosować; na wypadek zaś, gdyby prof. Twardowski z powodu istniejących trudności komunikacyjnych nie mógł udać się do Krakowa, przesłał Wydziałowi filologicznemu Akademii pod datą 19 grudnia 1917 odnośne swoje uchwały w drodze piśmiennej, z prośbą, ażeby w razie takiej przeszkody pismo to uważał za głos osobiście przez delegata oddany, w razie zaś, gdyby co do pewnych ważniejszych punktów konferencja większością głosów po-

wzięta uchwały odmiennie, odesłał je do decyzji przyszłego Walnego Zgromadzenia Akademii.

Uchwały co do punktów spornych przez Wydział nasz powzięte, są na ogół zgodne z uchwałami ankiety lwowskiej; tylko główne pod wpływem wywodów, zawartych w przytoczonym powyżej dziele prof. Łośa, sformułowane zostały co do pewnych szczegółów odmiennie. A mianowicie:

1. (-ia -ya, nie -ja), jak ank. lwow.
 2. (-ym -em, -ymi -emi, nie -ym -ymi na wszystkie rodzaje), jak ank. lwow.
 3. (-ge -ke, nie -gie -kie w wyrazach obcego pochodzenia) jak Akad. i ank. lwow., ale *gemza*, nie *giemza*.
 4. (*zjadłszy, szedłszy*, nie *zjadwszy, szedwszy*) jak Akad. i ank. lwow.
 5. (*biec, móc*, nie *biedz, módz*), jak Akad. i ank. lwow.
 6. (*blizki, nizki*, nie *bliski, niski*, ale *męski*), jak prof. Łoś, odmiennie od Akad. i ank. lwow.
 7. (*gryźć, wieźć*, nie *gryść, wieść*) jak Akad. i ank. lwow.
 8. (*skrócić, scedzić*, ale *zsunąć, zsypać* nie *ssunąć, ssypać*) jak ank. lwow.
 9. (*Polak, Beruardyn*, nie *polak, bernardyn*), jak Akad. i ank. lwow.
 10. (Podwójną literę pisze się w wyrazach obcych tam, gdzie w wymawianu wyrazów brzmi spółgłoska podwójna, n. p. *willa, bulla*, a także w imionach własnych: *Budda, Mekka*), jak prof. Łoś, częściowo odmiennie od Akad. i ank. lwow.
 11. (*konsul, uniwersytet, cenzor, ofenzywa*, także *senzacya, intensywny*), częściowo odmiennie od Akad. i ank. lwow.
 - 12 a. (pisownia wyrazów złożonych) jak ank. lwow.
 - 12 b. (enklityczne *by*) jak Akad. i ank. lwow.
 - 12 c. (partykuła *to*) jak ank. lwow.
 - 12 d. (*niema i nie ma*) jak Akad. i ank. lwow.
 13. (*poślę, Śląsk, wiśnia*, ale *Sądowa Wisznia*), częściowo odmiennie niż Akad. i ank. lwow.
 14. (w odmianie imion i nazwisk obcych niespolszczonych utrzymać pierwotne brzmienie oryginalne z dodaniem końcówki polskiej oddzielonej apostrofem, o ile to jest potrzebne dla zachowania oryginalnej pisowni: *Pope'a Rousseau'a*), jak prof. Łoś, częściowo odmiennie od Akad. i ank. lwow.
 15. (*dwóch i dwu*) jak Akad. i ank. lwow.
 16. (dzielenie i przenoszenie wyrazów) jak ank. lwow.
 17. (liczebniki porządkowe cyfrą bez kropki) jak Akad., odmiennie od ank. lwow.
 18. (*praski, ryski*, nie *pragski, rygski*) jak Akad. i ank. lwow.
- Konferencya, zwołana przez Wydział filologiczny Akademii, odbyła się w Krakowie d. 5 stycznia 1918. Z komunikatów, zamieszczonych w dziennikach, niewiadomo, jakie co do poszczególnych punktów zapadły tu uchwały. Znalazła się tylko

wiadomość, że wnioski mają być przedłożone przyszlemu Walnemu Zgromadzeniu Akademii.

V.

Sprawa zakładania Bibliotek publicznych w ważniejszych miastach prowincjonalnych.

Sprawa czasopism. Dary większe P. J. Łukowskiej (biblioteka po ś. p. dr. St. Sochaniewicz) i P. K. Niedziałkowskiej. Inne dary w książkach. Dublety biblioteki po ś. p. kn. Despot-Zenowiczu, przekazane nam przez Akademię Umiejętności.

Utrudnienia, jakie przeniosły ze sobą stosunki wojenne co do gromadzenia czasopism dla bibliotek prowincjonalnych, trwały w ciągu ubiegłego roku tak samo, jak w obu latach poprzednich. Liczne czasopisma przestały wychodzić lub zostały czasowo zawieszone, inne, choć wychodzą, nie mogą nam być przesyłane z powodu utrudnionej lub przerwanej komunikacji. Cały ten dział będzie wymagał uporządkowania dopiero po ukończeniu wojny; na razie nie nadaje się on do ujęcia w ramy sprawozdania.

Również zmniejszyła się częściowo, w ubiegłym roku, ofiarność w książkach na rzecz projektowanych bibliotek prowincjonalnych. Z tem większem zadośćuczynieniem zapisujemy tu trzy większe dary w książkach, każdy po kilkaset tomów, ofiarowane nam w roku ubiegłym przez JWP. Janinę Łukowską, siostrę niedziałowanej pamięci ś. p. Stefana Sochaniewicza, która przekazała nam całą pozostałą po nim bibliotekę, oraz przez JWP. Klementynę Niedziałkowską we Lwowie i JWP. Mieczysława Zadorę Paszkudzkiego. Poza tem otrzymaliśmy jeszcze dary w książkach: od Wys. Tymczasowej Rady Stanu w Warszawie oraz JWPP. Z. Batoskiego, O. Balzera, Fr. Biesiadeckiego, dr. Z. Celichowskiego w Kurniku, prof. P. Dąbkowskiego, rad. Ignacego Drexlera, inż. W. Dzieślewskiego, dra. N. Michalewicz, rad. dra Z. Próchnickiego, St. Rachwał, St. Sicińskiego, prez. Ad. Suligowskiego w Warszawie, Al. Ulenieckiego, dyr. K. Zagajewskiego i dr. St. Zdziarskiego.

Ponadto zarządziła Akademia Umiejętności, ażeby z zapisanej jej biblioteki po ś. p. kniazii Despot-Zenowiczu, którą przekazała Bibliotece uniwersyteckiej we Lwowie, wydzielone zostały wszystkie dublety i ustąpione na rzecz naszych zbiorów. Wydzielenie to, prowadzone przez Dyрекcyę Biblioteki uniwersyteckiej, jest w toku; po przeprowadzeniu pracy możemy się stąd spodziewać bardzo znacznego przyrostu w książkach.

Wszystkim Tym łaskawym Ofiarodawcom, za ich życzliwe i tyle skuteczne poparcie naszych usiłowań, wyrażamy podziękowanie najszczerze. Równocześnie zwracamy się

z ponowną prośbą do wszystkich naszych członków, ażeby o pomnażaniu tych zbiorów statecznie pamiętali, nadsyłając nam bądź to własne dla siebie zbędne książki i inne przedmioty biblioteczne, bądź też popierając tę myśl w gronie swoich znajomych.

Do kontynuacji katalogu naszych zbiorów bibliotecznych, wobec trudności, jakie nasunął czas wojenny, a mianowicie wobec niemożności skompletowania działu czasopism, nie mogliśmy przystąpić także w roku ubiegłym. Końcowe pozycje naszych katalogów pozostały zatem takie same, jak przy końcu r. 1916, a mianowicie:

W książkach: 26376 numerów, 36011 tomów; w atlasach i mapach: 216 numerów; w nutach: 126 numerów; w rękopisach: 25 numerów; w rycinach i sztychach: 100 numerów; w medalach i monetach: 22 numerów; w przedmiotach muzealnych: 5 numerów.

II. Sprawozdanie kasowe.

I. Obrót

Przychód.

Wkładki członków:

a) czynnych założycieli	2475—	
b) wspierających dożywotnich	100—	
c) czynnych zwyczajnych:		
α) za rok 1916 i poprzednie	244—	
β) za rok 1917	2402—	
γ) za rok 1918 i następne	110—	2756—
d) wspierających zwyczajnych:		
α) za rok 1917 i poprzednie	130—	
β) za rok 1917	424—	
γ) za rok 1918 i następne	44—	598—

Odsetki:

a) od efektów funduszu zakładowego	2531.61	
b) od efektów funduszu jubileuszowego	294.42	
c) od fund. Gawełkiewicza	154.62	
d) od tymcz. lokowanych kapitałów	227.37	3208.02

Subwencye:

a) Wydziału krajowego za r. 1917	1500—	
b) gminy m. Lwowa za r. 1917	200—	
c) gminy m. Lwowa za r. 1918	600—	
d) dar hr. Stanisława Badeniego	800—	3100—

Ze sprzedaży wydawnictw Towarzystwa:

a) księgarskiej	2420.17	
b) własnej	85.24	2505.41

Datki i naddatki		337.42
----------------------------	--	--------

Razem	15079.85
-----------------	----------

kasowy.

Rozchód.

Dotacja funduszu zakładowego:

a) wkładki członków założycieli i dożywo- tnich	2575—	
b) dotacja za rok 1917	1115-09	
c) 20% datków i naddatków	67-48	
d) $\frac{1}{2}$ nadwyżki z roku 1917	2057-71	
e) dar hr. Stanisława Badeniego	800—	6615-28

Dotacja funduszu bibliotecznego:

a) dotacja za rok 1917	3000—	
b) 60% datków i naddatków	202-46	3202-46

Dotacja funduszu jubileuszowego 20% datków 67-48

Zarząd zbiorów bibliecznych 673-50

Subwencye 300—

Sprawozdanie za rok 1916 i druki administracyjne 699-73

Klisze do sprawozdania 52-05

Druki i ekspedycya w sprawie pisowni 320—

Wydatki administracyjne 1061-64

Depozytowe 30—

$\frac{1}{2}$ nadwyżki z r. 1917 przeniesiona do rachunku na r. 1918 2057-71

Razem 15079-85

II. Fundusze

Przychód.

Gotówka Efekty i
wierzytelności

I. Fundusz im.

Stan z końcem roku 1916:

a) gotówka i efekty	9712-30	490000—
b) wierzytelność do funduszu im. ś. p. Orzechowiczów	—	702-17

Odsetki:

a) od funduszu zakładowego	19404—	
b) od lokacyi tymczasowej	52-54	19456-54

Zwrot zaliczki z funduszu im. ś. p. Orzechowiczów

702-17

Wylosowany list zastawny

5000—

Zakupno efektów

5000—

Zwrot kosztów druku przez p. Krassowskiego

130-40

Razem 35001-41 495702-17

2. Fundusz im. śp. dr. Jędrzeja

Stan z końcem roku 1916.

100000—

Odsetki.

4349-21

Razem 4349-21 100000—

3. Fundusz im. śp. Wandy

Stan z końcem roku 1916

2746-64 56000—

Odsetki

2294-53

Darowizna WP. Bol. Orzechowicza

40000—

Razem 5041-17 96000—

4. Fundusz im. Władysława

Czynsze w r. 1917 i zaległe

4402—

Zaliczka z funduszu bibliotecznego

5141-03

Razem 9543-03

stałe.

Rozchód.
Gotówka Efekty i
wierzycelności

B. Orzechowicza.

Druk, papier i broszurowanie wydawnictw	9704-59	
Klisze do wydawnictw	2406-32	
Honorarya autorów	4021-80	
Korrekta	147-70	
IV. rata należytości rządowej przenośnej . .	8150-60	
Zwrot zaliczki z funduszu im. ś. p. J. i Z. Orzechowiczów		702-17
Zakupno efektów	4001-71	
Wylosowany list zastawny		5000-—
Wydatki administracyjne	578-57	
Depozytowe	131-—	
Podatek wojenny od kuponów	196-—	
Stan z końcem roku 1917	5663-12	490000-—
Razem	35001-41	495702-17

i Zofii z Obniskich Orzechowiczów.

Zwrot zaliczki funduszowi B. Orzechowicza .	702-17	
Stan z końcem roku 1917	3647-04	100000-—
Razem	4349-21	100000-—

z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej.

Należytość od intabulacji prawa zastawu na dobrach Bachórz	41-50	
Przesyłka odsetek	—50	
Stan z końcem roku 1917.	4999-17	96000-—
Razem	5041-17	96000-—

Gozdawa Gozdowskiego.

Renta p. Gozdowskiego	2400-—	
Raty bankowe hipoteczne	2766-55	
Zarząd kamienicy	1098-57	
Odsetki od zaliczek innych funduszy Towa- rzystwa	621-96	
Zwrot zaliczki funduszowi im. ś. p. O. Stonaw- skiej	415-07	
Zwrot części zaliczki funduszowi jubileusz- wemu	2240-88	
Razem	9543-03	

*

Przychód.

Gotówka Efekty i
wierzytelności

5. Fundusz im. śp. dr.

Stan z końcem r. 1916:	4408·22
Odsetki	197·12

Razem	<u>4605·34</u>
-------	----------------

6. Fundusz im. śp.

Stan z końcem r. 1916:		
a) gotówka i efekty	615·65	3000·—
b) wierzytelność do fund. im. Gozdowskiego		415·07
Odsetki od efektów	145·50	
Odsetki od zaliczki funduszowi im. Gozdowskiego	16·60	
Zwrot zaliczki z funduszu im. Gozdowskiego	415·07	
Razem	<u>1192·82</u>	<u>3415·07</u>

7. Fundusz

Stan z końcem r. 1916:		
a) gotówka i efekty	3773·80	59200·—
b) wierzytelność do funduszu Gozdowskiego		5200·—
Wkładki członków założycieli i dożywotnich	2575·—	
Dar hr. Stanisława Badeniego	800·—	
Dotacja za rok 1917	1115·09	
1/2 nadwyżki funduszu obrotowego w r. 1917	2057·71	
20% datków i naddatków w r. 1917	67·48	
Odsetki od efektów	2758·98	
Odsetki od zaliczki funduszowi im. Gozdowskiego	208·—	
Razem	<u>13356·06</u>	<u>64400·—</u>

8. Fundusz

Stan z końcem roku 1916:		
a) gotówka i efekty	565·83	7000·—
b) wierzytelność do fund. im. Gozdowskiego		2681·28
20% datków i naddatków w r. 1917	67·48	
Zwrot części zaliczki z funduszu im. Gozdowskiego	2240·88	
Odsetki od efektów	301·42	
Odsetki od zaliczki funduszowi im. Gozdowskiego	107·24	
Razem	<u>3282·85</u>	<u>9681·28</u>

Rozchód.
Gotówka Efekty i
wierzytelność

Leopolda Gawętkiewicza.

Odsetki zwłoki od należitości przenośnej	42·50	
Przeniesione odsetki do funduszu obrotowego	154·62	
Stan z końcem roku 1917	4408·22	
Razem	<hr/> 4605·34	

Olgi Stonawskiej.

Depozytowe	3—	
Zwrot zaliczki z funduszu im. Gozdowskiego		415·07
Stan z końcem roku 1917	1189·82	3000—
Razem	<hr/> 1192·82	<hr/> 3415·07

zakładowy.

Odsetki przeniesione do funduszu obrotowego	2758·98	
Stan z końcem roku 1917	10597·08	64400—
Razem	<hr/> 13356·06	<hr/> 64400—

jubileuszowy.

Odsetki przeniesione do funduszu obrotowego	294·42	
Depozytowe	7—	
Zwrot części zaliczki funduszu im. Gozdowskiego		2240·88
Stan z końcem roku 1917	2981·43	7440·40
Razem	<hr/> 3282·85	<hr/> 9681·28

Przychód.

Gotówka Efekty i
wierzytelności

9. Fundusz bibliotek

Stan z końcem roku 1916:

a) gotówka i efekty	1151·48	11.000—
b) wierzytelność do funduszu im. Gozdowskiego		6035·44
Dotacja funduszu bibliotecznego za r. 1917 . .	3000—	
60% datków i naddatków w r. 1917	202·46	
Dary członków	10·30	
Zaliczka funduszowi im. Gozdowskiego		5141 03
Odsetki od efektów	497·67	
Odsetki od zaliczki funduszowi im. Gozdowskiego	290·12	
Razem	5152·03	22176·47

Rozchód.
Gotówka Efekty i
 wierzytelności

prowincjonalnych.

Zaliczka funduszowi im. Gozdowskiego . . .	5141-03	
Depozytowe	11.—	
Stan z końcem roku 1917	—	22176-47

Razem . . .	<hr/> 5152-03	22176-47
-------------	---------------	----------

Komisya rewizyjna sprawdziła.

We Lwowie, dnia 15 stycznia 1918 r.

Dr. Wilhelm Rolny.* *Aleksander Mazanowski.

Franciszek Żmudziński.

III. Skład Wydziału Towarzystwa

w roku 1917.

Prezes:

Oswald Balzer.

Wiceprezes:

Władysław Abraham.

Skarbnik:

Ludwik Finkel.

Sekretarz:

Przemysław Dąbkowski.

Członkowie Wydziału:

Zygmunt Batoski.

Tadeusz Godlewski.

Wiktor Hahn.

Emanuel Machek.

Stefan Niementowski.

Karol Skibiński.

Kazimierz Twardowski.

Rudolf Zuber.

Komisya skonstrująca:

Aleksander Mazanowski.

Wilhelm Rolny.

Franciszek Żmudziński.

IV. Instytucye i osoby,

które poparły cele Towarzystwa znaczniejszymi
datkami

(od 200 kor. w górę).

Orzechowicz Bolesław, właśc. Kalnikowa, złożył w r. 1914 kwotę nom. 500.000 kor. w papierach wartościowych jako fundacyą Swojego Imienia; w r. 1916 kwotę nom. 100.000 kor. w takichże papierach jako fundacyą im. ś. p. Rodziców Swoich, dra Jędrzeja i Zofii z Obniskich Orzechowiczów, tudzież kwotę nom. 58.575 kor. częściowo w papierach wartościowych, częściowo w ustąpionej wierzytelności i gotówce, nadto w r. 1917 kwotę nom. 40.000 kor. w papierach wartościowych jako fundacyą im. ś. p. Małżonki Swojej, Wandy z hr. Rozwadowskich Orzechowiczowej; razem tedy złożył na rzecz Towarzystwa kwotę 698.575 kor.

Gozdowski Gozdawa Władysław we Lwowie, przekazał Towarzystwu swoją dwupiętrową kamienicę, wartości szacunkowej 109.717·80 kor. jako fundacyą Swojego Imienia.

Ministerstwo Wyznań i Oświaty w Wiedniu udzieliło w latach 1903—1905 i 1907—1914 subwencyj w kwocie po 1200 kor., w latach 1915 i 1916 po 800 kor., razem 14.800 kor.

Sejm krajowy król. Galicyi udzielił w r. 1902 i 1904 subwencyj w kwocie po 500 kor., w r. 1905—1907 w kwocie po 1.000 kor., w r. 1908—1913 subwencyj w kwocie po 1.500 kor., w r. 1917 subwencyi w kwocie 1.500 kor., razem 14.500 kor.

Reprezentacya miasta Lwowa udzieliła w r. 1904—1911 subwencyj w kwocie po 500 kor., w r. 1912—1914 po 600 kor., w r. 1917 200 kor., na r. 1918 600 kor., nadto w r. 1911 osobno jeszcze na dar jubileuszowy 500 kor., razem 7.100 kor. (por. też czł. czyn. załóż.).

Gawelkiewicz Leopold, dr. w Starym Sączu zapisał w r. 1913 kwotę 5.000 kor.

Stonawski Ludwik we Lwowie ustąpił w r. 1911 przypadłą na siebie czwartą część spadku po zmarłej małżonce Oldze, który to przelew po zrealizowaniu, strąceniu należności prawnych oraz umieszczeniu w papierach wartościowych dał czysty wpływ 3.541 kor. 52 hal. jako fundusz stały im. ś. p. Olgi Stonawskiej.

Orłowicz Michał, notaryusz w Pruchniku, zapisał w r. 1913 swój majątek, który po zaspokojeniu zapisów przyniósł w r. 1916 wpływu 1.175 kor. 80 hal.

- Badeni Stanisław Henryk hr., Lwów, złożył w r. 1917 kwotę 800 kor. (por. też czł. czyn. załóż.).
- Towarzystwo kredytowe ziemskie we Lwowie udzieliło w r. 1907 i 1910 subwencji w kwocie po 200 kor., w r. 1912 subwencji 300 kor., razem 700 kor. (por. też czł. czyn. załóż.).
- Bank zaliczkowy we Lwowie złożył w r. 1911 300 kor. na dar jubileuszowy, w r. 1914 200 kor. tytułem subwencji, razem 500 kor. (por. też czł. czyn. załóż.).
- Bełza Stanisław w Warszawie złożył na cele Towarzystwa w latach 1910—1914 po 100 kor., razem 500 kor. (por. też czł. czyn. załóż.).
- Papara Julian we Lwowie złożył w r. 1907 tytułem datku 20 kor., w latach 1908—1911 i 1913 po 60 kor., w r. 1912 50 kor., w r. 1916 100 kor., razem 470 kor. (por. też czł. czyn. załóż.).
- Pani S. E. w rocznicę zgonu swego Małżonka w r. 1904 kwotę 400 kor.
- Konopacki Leopold we Lwowie przekazał w r. 1908 zapis, zrealizowany po strąceniu należności prawnych w kwocie 268 kor.
- Abituryenci gimnazjum IV. (filii) we Lwowie złożyli zamiast wspólnej fotografii za pośrednictwem prof. dr. E. Kipy 250 kor.
- Dobrowolski Józef, dr. w Dolinie wpłacał w latach 1901—1914 po 17 kor., razem 238 kor.
- Reprezentacya miasta Krakowa udzieliła w r. 1912 na rzecz funduszu jubileuszowego subwencji 200 kor. (por. też czł. czyn. załóż.).
- Rada miasta Przemyśla udzieliła w latach 1903 i 1914 subwencji po 100 kor., razem 200 kor.
- Kasa Oszczędności miasta Kołomyi udzieliła w r. 1912 na rzecz funduszu jubileuszowego subwencji 200 kor.
- Orzechowiczowa z hr. Rozwadowskich Wanda, Kałników, złożyła w r. 1914 kwotę 200 kor.

V. Poczet członków Towarzystwa

w r. 1917.

I. Członkowie czynni założyciele.

(229 członków z wkładką 200 K).

- Abraham Władysław, dr., prof. uniw., radca nadw., Lwów.
- Adam Ernest, dr., poseł na Sejm, dyr. Gal. ziemskiego Banku kredytowego, Lwów.
- Anczyc Wacław, właściciel drukarni, Kraków.
- Antoniewicz Bołoz Jan, dr., prof. uniw., Lwów.

B. P., Warszawa.

J. E., Badeni Stanisław, hr., dr., marszałek krajowy, Lwów.
(† 1912).

Badeni Stanisław Henryk, hr., dr., poseł na Sejm kraj., Lwów.

Balzer Oswald, dr., prof. uniw., Lwów.

Bank parcelacyjny, Lwów.

Bank zaliczkowy, Lwów.

Baranowski Bolesław, radca nadw., Lwów († 1916).

Baranowski Ignacy, dr., Warszawa.

Barbacki Władysław, dr., adw. kraj., burmistrz, Nowy Sącz.

Bednarski Adam, dr., prof. uniw., Lwów.

Bełtowska Katarzyna, żona prof. Szkoły przemysłowej, Lwów.

Bełtowski Juliusz, prof. Szkoły przemysłowej, Lwów.

Bełza Stanisław, adw. przys., redaktor „Ziarna“, Warszawa.

Bełza Witold, Warszawa.

Bełżówna Janina, Warszawa.

Biblioteka Kórnicka, Kórnik.

Biblioteka Poturzycka, Lwów.

Biesiadecka Aniela z Torosiewiczów, właśc. dóbr, Firlejów.

Biesiadecki Franciszek, właśc. dóbr, Firlejów.

J. E. X. Bilczewski Józef, dr., arcybiskup obrz. łac., Lwów.

Birkenmajer Ludwik, dr., prof. uniw., Kraków.

Blauth Jan, dr., prof. politechniki, Lwów.

Bloch Jan, Warszawa. († 1901).

Bodaszewski Łukasz, prof. politechniki, Lwów. († 1908).

Borkowski Jerzy, hr., Kasperowce. († 1908).

Bratkowski Leon, właśc. real., Lwów.

Buciewicz Nestor, dr., Warszawa. († 1906).

Bykowski Jaxa Juliusz, em. prof. politechniki, Lwów. († 1915).

Bylina Józef, dr., adw. kraj., Stryj.

Cielecki Zaremba Artur, poseł na Sejm, Hadyńkowce.

Czosnowski-Colonna Izidor, hr., Rzym.

Czytelnia polska, Leoben.

Dąbkowski Przemysław, dr., prof. uniw., Lwów.

Dąbrowski Paweł, dr., adw. kraj., Lwów. († 1911).

Dembiński Bronisław, dr., prof. uniw., radca nadw., Lwów.

Dorożewski Napoleon, em. st. radca skarbu, Lwów.

Drukarnia Związkowa pierwsza, Lwów.

Dunka de Sajo Władysław, Lwów.

Dziedzicki Ludwik, inspektor szkolny, Lwów. († 1904).

Dzieślewski Roman, prof. politechniki, Lwów.

Dziwiński Placyd, dr., prof. politechniki, radca nadw., Lwów.

Fabiani Cels, adw. przys., Warszawa.

Feist Aleksander, przemysłowiec, Warszawa. († 1911).

Fiedler Tadeusz, profesor politechniki, radca nadw., Lwów.

X. Fijałek Jan, dr., prof. uniw., Kraków.

Finkel Ludwik, dr., prof. uniw., radca nadw., Lwów.

Frommel Juliusz, dyrektor Akademii rolniczej, Dubliny. († 1908).

- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. profesora Józefa Bełzy, Warszawa.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Władysława Bełzy, Lwów.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Bogumiły Bełzowej, Warszawa.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Jadwigi Bełzowej, Warszawa.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Zygmunta Bełzy, Warszawa.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Maryi Bełzówny, Warszawa.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Haliny Bełzówny, Warszawa.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Heleny z Bełzów Jaroszyńskiej, Warszawa.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Antoniego Dąbkowskiego, Warszawa.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. inż. B. Dąbkowskiego, Lwów.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Pawła Rybak-Jakubowskiego, Lwów.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. dra Józefa Stefana Tadeusza z Suchych Kownat Kownackiego, Kraków.
- Fundacya pamiątkowa im. ś. p. Olimpij Eugenii Matyldy z Suchych Kownat Kownackiej, Kraków.
- Fundacya stypendyjna im. ś. p. dra Jana Towarnickiego, Lwów.
- Gajewski Alfons Ludwik, majster bednarski, Warszawa.
- Gebethner i Wolff, księgarnia, Warszawa.
- J. E. Głabiński Stanisław, dr., prof. uniw., b. minister kolei, Lwów.
- Gostkowski Roman. br., dr., prof. politechniki, Lwów. († 1912).
- Gozdowski Gozdawa Władysław, inżynier, Lwów.
- Górski Ludwik, b. prezes Tow. kredyt. ziemsk., Warszawa. († 1908).
- Grabowski Lucyan, dr., prof. politech., Lwów.
- Grono profesorów gimnazjum IV., Lwów.
- Grzegorzewski Jan, Zakopane.
- Gubrynowicz i Schmidt (ob. Gubr. i Syn), księgarnia, Lwów.
- Halban Alfred, dr., prof. uniw., Lwów.
- X. Hausman Jan, infułat, Lwów. († 1904).
- Heldenburg Józef, b. wiceprez. sądu obwod., Lwów.
- Horodyski Leon, właśc. dóbr, Tłusteńkie.
- X. Jaszowski Błażej, dr., prof. uniw., Lwów.
- Jung Seweryn, przemysłowiec, Warszawa.
- Kadyi Henryk, dr., prof. uniw., radca nadw., Lwów. († 1912).
- Karłowski Stanisław, dyrektor Banku handlowego, Warszawa.
- Kasa Oszczędności, Nowy Sącz.
- Kasa Oszczędności, Tarnopol.
- Kasyno i Koło literacko-artystyczne, Lwów.
- Kasyno Narodowe, Lwów.
- Kępiński Stanisław, dr., prof. politechniki, Lwów. († 1908).
- Kijeńska Zofia z hr. Van der Noot, Warszawa. († 1905).
- Kijeński Van der Noot Stanisław, adw. przys., Warszawa.
- Kislinger Bogumił, właśc. firmy „Musiałowicz i Janik“, Lwów.

- Kleniewski Jan, właśc. dóbr, Kluczkowice.
 Kon Józef Leon, adw. przys., Warszawa.
 Kondratowicz H., Warszawa.
 Korzeniowski Józef, dr., kustosz bibl. Jagiell., Kraków.
 Kosiński Ignacy, notaryusz, Ulanów.
 Kováts Edgar, prof. politechniki, Lwów. († 1912).
 Kozłowiecki Adam, właśc. dóbr, Majdan.
 Krasinski Adam, hr., dr., ordynat, Warszawa. († 1909).
 Krassowski Maryan, adw. przys., Warszawa.
 Krechowiecki Adam, prezes Tow. dziennikarzy, Lwów.
 Kronenberg Leopold, br., Warszawa.
 Kruszyński Leon, radca nadw., Przemyśl. († 1912).
 Krygowski Zdzisław, dr., prof. politechniki, Lwów.
 Kryński Adam Antoni, prof. uniw., Warszawa.
 Krzen Edmund, dyrektor stacyi ceramicznej, Lwów.
 Kucharski Piotr, dr., Lwów.
 Láska Wacław, dr., prof. politechniki, Lwów.
 Laskauer Piotr, właśc. drukarni, Warszawa.
 X. Lenkiewicz Zygmunt, dr., inżynier, Lwów. († 1913).
 Leopold Józef, właśc. dóbr, Rzepiszew.
 Lilien Adolf, właśc. domu bankowego, Lwów. (zm. 1911).
 Linde Maryan, dr., dyrektor Banku, Lwów.
 Lisowiecki Maryan, dr., właśc. dóbr, wiceprezes Tow. gospo-
 darczego, Chłopice.
 Löwenstein Natan, dr., adw. kraj., poseł do R. Pań., Lwów.
 Łazarski Mieczysław, dr., em. prof. politechniki, Lwów.
 Łodziński Bolesław, dyr. Banku, Lwów († 1917).
 Łoziński Walery, dr., skryptor bibl. uniw., Kraków.
 Łoziński Władysław, dr., członek Izby panów, Lwów. († 1913).
 Łukasiewicz Włodzimierz, dr., prof. uniw., Lwów.
 Machek Emanuel, dr., prof. uniw., Lwów.
 Makarewicz Juliusz, dr., prof. uniw., Lwów.
 Małecki Antoni, dr., b. prof. i rektor uniw., czł. Izby panów,
 Lwów. († 1913).
 Mars Antoni, dr., prof. uniw., radca nadw., Lwów.
 Méyet Leopold, adw. przys., Warszawa. († 1912).
 Mikułowski-Pomorski Józef, b. dyrektor Akademii rolniczej,
 minister rolnictwa, Warszawa.
 Mochnacki Włodzimierz, dr., adwokat krajowy, Lwów.
 Moriconi Ludwika, Warszawa.
 Muzeum Narodowe, Kraków.
 Muzeum przemysłowe miejskie, Lwów.
 Nartowski Bronisław, prezydent Izby notaryalnej, Lwów. († 1916).
 Niemcewicz Stefan, dr., prof. politechniki, radca nadw.,
 Lwów.
 Nikorowicz Antym, dyr. galicyjsk. Kasy oszczędności, Lwów.
 († 1907).
 Nitsch Kazimierz, dr., prof. uniw., Lwów.

Ochenkowski Władysław, dr., prof. uniwersytecki, radca nadwójny, Lwów.
(† 1908).

Oleński Kazimierz, dr., prof. politechniki, Lwów.

Orłowicz Michał, notaryusz, Pruchnik. († 1913).

Orzechowicz Bolesław, właśc. dóbr, Kalników.

Orzechowicz Jędrzej, dr., właśc. dóbr, Kalników. († 1886).

Orzechowiczowa Wanda, z hr. Rozwadowskich, Kalników.
(† 1903).

Orzechowiczowa Zofia, z Obniskich, Kalników. († 1887).

Osmołowska Leontyna, Sieliszcz.

Osmołowski Jerzy, właśc. dóbr, Sieliszcz.

Osuchowski Antoni, adw. przys., Warszawa.

Pająk Józef, dr., adw. kraj., Lwów.

Papara Julian, Lwów.

Pawlewski Bronisław, prof. politechniki, Lwów. († 1917).

Pawlikowski Jan Gwalbert, właśc. dóbr, Lwów.

J. E. Piętaś Leonard, dr., b. minister, Wiedeń. († 1909).

Pilat Tadeusz, dr., zast. marszałka kraj., Biał.

J. E. Piniński Leon, hr., dr., b. namiestnik Galicyi, Lwów.

Piotrowski Edmund Ginwił, dyrektor Banku, Wiedeń.

Połoński Bernard, właśc. Księgarni Polskiej, Lwów.

J. E. Potocki Andrzej, hr., dr., namiestnik Galicyi, Lwów.
(† 1908).

Potocki Bronisław, dr., adwokat kraj., Sambor.

Prągowska Jadwiga, Komarowice.

Prągowski Aleksander, właśc. dóbr, Komarowice.

Prawnicy warszawscy.

Prochaska Antoni, dr., starszy adjunkt archiwum kraj., Lwów.

Rada powiatowa, Borszczów.

Rappaport Arnold, Wiedeń. (zm. 1907).

Rembieliński Antoni, adw. przys., Warszawa.

Rembowski Aleksander, dr., Warszawa. († 1906).

Reprezentacja król. m. Krakowa.

Reprezentacja król. stoł. m. Lwowa.

Rolny Wilhelm, dr., kustosz bibl. uniwersyteckiej, Lwów.

Rusiecki Ursyn Stanisław, właśc. dóbr, Trojanka.

Rychter Józef, b. prof. politechniki, Lwów. († 1918).

Rygier Michał, właśc. dóbr, Gorajowice.

Sanguszko Roman, ks., Sławuta. († 1917).

Sapieha Adam, ks., Lwów. († 1903).

Sapieha Władysław, ks., Krasiczyn.

Skibniewski Wacław, inżynier, Wołkowce Niżne.

Smoluchowski Maryan, dr., prof. uniwersytecki, Kraków. († 1917).

Sozański Feliks, właśc. dóbr, Kornalowice.

Sozański Stanisław, poseł do Rady państwa, Grabowiec.

Spasowicz Włodzimierz, adw. przys., Warszawa. († 1906).

J. E. Stadnicki Stanisław, hr., poseł na Sejm kraj., Krysowice.
(† 1915).

- Steczkowski Jan Kanty, dr., minister skarbu, Warszawa.
 Sternbach Leon, dr., prof. uniw., Kraków.
 Stroynowski Edward, dr., dyrektor Kasy Oszczędności, Lwów.
 Suchorzewski Józef, właśc. dóbr, b. poseł do Dumy, Golina.
 Swida Floryan, właśc. dóbr, Hlewin.
 Swiderski Leopold, adw. przys., Warszawa.
 Syniewski Wiktor, prof. politechniki, Lwów.
 Szafrński Jan, krawiec, Lwów.
 Szawłowski Tadeusz, radca namiestnictwa, Lwów. († 1912).
 Szpilman Józef, dr., b. rektor akademii weteryn., Lwów.
 Talowski Teodor, prof. politechniki, Lwów. († 1910).
 Tarnawski Leonard, dr., adw. kraj., Przemyśl.
 Tarnowski Zdzisław, hr., poseł na Sejm kraj., Dzików.
 J. E. Tchórznicki-Mniszek Aleks., em. prezyd. sądu kraj. wyższ.,
 Lwów. († 1916).
 Tenner Bernard, dr., adw. kraj., Lwów.
 Towarzystwo Bratniej Pomocy słuchaczy akad. roln., Dublany.
 Towarzystwo gospodarskie galicyjskie, Lwów.
 Towarzystwo kredytowe ziemskie galicyjskie, Lwów.
 Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych, Lwów.
 Towarzystwo politechniczne, Lwów.
 Towarzystwo polskie przyrodników im. Kopernika, Lwów.
 Towarzystwo prawnicze, Lwów.
 Towarzystwo zaliczkowe urzędników krajowych, Lwów.
 Trepte Konstanty, właściciel księgarni, Warszawa.
 Twardowski Kazimierz, dr., rektor uniw., Lwów.
 Wawelberg Hipolit, właśc. domu bankow., Warszawa. (zm. 1901).
 Wellisch Leopold, Warszawa.
 Wende E. i Sp., księgarnia, Warszawa.
 Wieniawski Antoni, właśc. dóbr, Chlewnia.
 Wierzejski Antoni, dr., prof. uniw., Kraków.
 Wiesiołowski Adolf, poseł na Sejm bukowiński, Lwów.
 Wiśniewski Leonard, poseł na Sejm krajowy, Lwów. († 1915).
 Witkowski Stanisław, dr., prof. uniw., Lwów.
 Wojtowicz Władysław, Odessa.
 Wolff Emanuel, dr., b. dyrektor gimnazjum, Kraków.
 Wolski Wacław, inżynier, Kraków.
 Woroniecki Adam, ks., Kraków.
 Wybranowski Stanisław, właśc. dóbr, Uszkowice.
 X. Zabłocki Feliks, dr., infułat, Lwów. († 1911).
 X. Zajchowski Józef, dr., kanonik, Lwów.
 Zajczer Władysław, rejent, Chełm.
 Zakład narodowy im. Ossolińskich, Lwów.
 Zakrzewski Ignacy, dr., prof. uniw., Lwów.
 J. E. Zaleski Wacław, minister skarbu, Wiedeń. († 1913).
 Zamoyska Jadwiga z Działyńskich, hr., Zakopane.
 Zamoyski Maurycy, hr., ordynat, Warszawa.
 Zawadzki Władysław, rejent, Lwów.

Zgórski Kazimierz, dr., Lwów.
 Ziemięcki Zygmunt, Stepanki
 Zjednoczenie Towarzystw młodzieży polskiej zagranicą, Zurych.
 Zuber Rudolf, dr., prof. uniw., Lwów.

2. Członkowie czynni zwyczajni.

(323 członków z roczną wkładką 8 kor.).

Alexandrowicz Stanisław, Lwów.	Chabło Wiktor, Tarnów.
Alexandrowiczówna A., Lwów,	Chciuk Józef, Tarnów.
Allerhand Maurycy, Lwów.	Chłamtacz Marcelli, Lwów.
Altenberg Herman, Lwów.	Cieńska Tadeuszowa, Lwów.
Ancówna Bogumiła, Lwów.	Cieszyński Antoni, Lwów.
Anczyc Stanisław, Lwów.	Ciupka Czesław, Wróblík szlach.
Antoniewicz Włodzimierz, Kraków.	Czarnik Bronisław, Lwów.
Balzerowa Leokadya, Lwów.	Czaykowski Henryk, Bóbrka.
Bartel Eugeniusz, Biała.	Czaykowski Włodz., Pietniczany.
Bartynowski Stanisław, Rzeszów.	Czekanowski Jan, Lwów.
Batoski Zygmunt, Lwów.	Czernecki Józef, Lwów.
Bauch Edward, Lwów.	Czernecki Wincenty, Lwów.
Bądyński Stanisław, Lwów.	Czernicki J. i Olszewski M., Lwów.
Beck Adolf, Lwów.	Czytelnia Akademicka, Lwów.
Bek Józef, Limanowa.	Czytelnia uczniów gimnazjum re-
Berger Adolf, Wiedeń.	alnego VIII, Lwów.
Bernaacki Ludwik, Lwów.	Dąbrowski Aleksander, Lwów.
Bębnowicz Maryan, Lwów.	Dąbrowski Stefan, Lwów.
Biblioteka hr. Braniczich, Sucha.	Dembowski Ignacy, Kraków.
Biblioteka miejska im. Szujskiego,	Denizot Alfred, Lwów.
Nowy Sącz.	Dmochowski Zdzisław, Lwów.
Bidzińska Helena, Kraków.	Dobrowolski Henryk, Biała.
Biechoński Wojciech, Lwów.	Dołycki Leon, Lwów.
Bielak Franciszek, Kraków.	Donnersberg Józef, Tarnów.
Bieńkowski Piotr, Kraków.	Doniec Stanisław, Lwów.
Biłik Mikołaj, Lwów.	Drexler Ignacy, Lwów.
Birkenmaier Juliusz, Lwów.	Dubiel Gabryel, Tarnów.
Biskupski Bolesław, Kraków.	Dubieński Aleksander, Lwów.
Boczar Józef ks., Lwów.	Dylewski Jan, Lwów.
Borzemski Antoni, Lwów.	Dyrekcya c. k. II. gimn., Lwów.
Bostel Ferdynand, Lwów.	Dziwowski Maryan, Lwów.
Brach Władysław, Tarnów.	Ehrbar Antoni, Lwów.
Bratnia Pomoc słuch Polit., Lwów.	Engel Karol, Lwów.
Bryja Antoni ks., Szczyrzyc.	Ernst Marcin, Lwów.
Buzek Józef, Lwów.	Eustachiewicz Stanisław, Tarnów.
Bykowski-Jaxa Ludwik, Lwów.	Filasiewicz Hilary, Cieszyn.
Bystroń Andrzej, Kraków.	Franke Jan Nepomucen, Lwów.
Bystroń Jan, Kraków.	Franke Maryan, Lwów.
Cape Piotr, Kraków.	Frąckiewicz Adam ks., Tarnów.
Celichowski Zygmunt, Kórnik.	Frydel Marcin, Lwów

Fuliński Benedykt, Lwów.
 Gałusza Antoni, Lwów.
 Garlicki Apolinary, Przemyśl.
 Garlicki Tomasz, Bielsko.
 Gerstman Adam ks., Lwów.
 Gimnazjum realne (VIII) Lwów.
 Gmina szkolna im. M. Łomnickiego
 kl. V A gimn. real. VIII, Lwów.
 Gmina szkolna im. A. Mickiewicza
 kl. VI B gimn. real. VIII, Lwów.
 Gmina szkolna im. J. Śniadeckiego
 kl. VII gimn. real. VIII, Lwów.
 Godlewski Tadeusz, Lwów.
 Godlewski Włodzimierz, Lwów.
 Grabowski Ignacy ks., Lwów.
 Grodzicki Ludwik Łada, Kraków.
 Grono naucz. gim. pol., Cieszyn.
 Grużewski Bolesław, Lwów.
 Grużewski Eugeniusz, Lwów.
 Grzesik Stanisław, Lwów.
 Gubrynowicz Bronisław, Lwów.
 Hahn Wiktor, Lwów.
 Hamerski Wiktor, Lwów.
 Hartleb Kazimierz, Lwów,
 Herman Maksymilian, Lwów.
 Hirschler Jan, Lwów.
 Horodyński Zbigniew, Zbydniów.
 Huber Maksymilian, Lwów.
 † Ihnatowicz Jan, Lwów.
 Jakubowski Kazimierz, Lwów.
 Janicka Janina, Kraków.
 Janiszewski Tadeusz, Lwów.
 Jasiewicz Szczesny, Rzeszów.
 Jaworowski Aleksander, Lublin,
 Jezienicki Michał, Stanisławów.
 OO. Jezuitów Zakład, Chyrow.
 Jurasz Antoni, Lwów.
 Jurczyński Juliusz, Kraków.
 Kallenbach Józef, Warszawa.
 Kasprowicz Jan, Lwów.
 Kasprzycki Piotr, Wiedeń.
 Kędziński Zygmunt, Lwów.
 † Kętrzyński Wojciech, Lwów.
 Kiełbusiewicz Bronisław, Lwów.
 Kinel Ignacy, Lwów.
 Kipa Emil, Lwów.
 Kochman Maksymilian, Lwów.
 Kolankowski Ludwik, Kraków.

Kolischer Leon, Lwów.
 Koło historyczne słuchaczy Uni-
 wersytetu Jagiell., Kraków.
 Koło Polonistów słuchaczy Uni-
 wersytetu Jagiell., Kraków.
 Koło Tow. Szkoły lud., Rzeszów.
 Koło Tow. Szkoły lud., Skole.
 Koło Związku b. Chyrow., Lwów.
 Kółko akad. historyków, Lwów.
 Kółko Pań z Szadkowskiego, Kró-
 lestwo Polskie.
 Konopczyński Władysław, Kraków.
 Kornaus Jan, Zaczarnie.
 Kosiński Adam, Lwów.
 Kossowicz Jan, Lwów.
 Kossowski Stanisław, Lwów.
 Kowalewska Julia, Dublany.
 Kowalewski Mieczysław, Dublany.
 Kownacki Józef, Kraków.
 Kownacki Walery, Kraków.
 Krogulski Roman, Rzeszów.
 Kruczkiewicz Bronisław, Lwów.
 Krysiak Janusz, Kraków.
 Krzyżanowski Kazimierz, Kraków.
 Kućera Paweł, Lwów.
 Kuczyński Maryan, Lwów.
 Kulczycki Zygmunt, Lwów.
 Kurowski Julian, Lwów.
 Kühnel Artur, Lwów.
 Kwiatkowski Józef, Kraków.
 Kwietniewski Kazimierz, Lwów.
 Kwolek Jan ks., Przemyśl.
 Lam Henryk, Lwów.
 Leciejewski Jan, Lwów.
 Lehr Tadeusz, Kraków.
 Lejczak Tadeusz, Kraków.
 Lettner Gustaw, Lwów.
 Lewicki Bolesław, Lwów.
 Lissowski Franciszek ks., Lwów.
 Litwinowicz Orest, Lwów.
 Longchamps Roman, Lwów.
 Lubaczewski T., ks., Martynów N.
 Lutman Roman, Lwów.
 Łempicki Stanisław, Lwów.
 Łoboś Józef, Dobromil.
 Łoziński August, Lwów.
 Łucka Antonina, Stanisławów.
 Łysakowski W., Lwów.

- Magistrat król. miasta Rzeszowa.
Małaczyński Adam ks., Firlejów.
Małaczyńska Zofia, Lwów.
Małecki Hipolit, Kraków.
Mańkowski Bolesław, Lwów.
Mańkowska Marya, Kraków.
Markowski Józef, Lwów.
Mars Zygmunt, Limanowa.
Mazanowski Aleksander, Lwów.
Merunowicz Teofil, Lwów.
Michalewicz Norbert, Lwów.
Miczyński Kazimierz, Dublany.
Miśulowicz Jerzy, Lwów.
Miłaszewski Jan, Lwów.
Modelski Teofil, Lwów.
Muszyński M., Hrebenów.
Nanke Czesław, Lwów.
Narajewski Stanisław ks., Lwów.
Natanson Władysław, Kraków.
Nedeczky Samuel, Hrebenów.
Nieduszyński Tadeusz, Biała.
Nitsch Roman, Kraków.
Nizielski-Szeliga Adam, Lwów.
Nogaj Józef, Lwów.
Nowak Jan, Lwów.
Nowotny Julian, Lwów.
† Nusbaum-Hilarowicz Józef, Lwów.
Olejniczak Tadeusz, ks., Lwów.
Opolski Stanisław, Lwów.
Orłowski Józef, Lwów.
Orzechowski Kazimierz, Lwów.
Osostowicz Józef, Lwów.
Panek Kazimierz, Lwów.
Parasiewicz Hipolit, Tarnów.
Paryło Franciszek, ks. Tarnów.
Passendorfer Edward, Kobierzyn.
Pawłowski Antoni, Lwów.
Pawłowski Stanisław, Lwów.
Penkała Franciszek, Tarnów.
Petelenz Karol, Lwów.
Piekarski Kazimierz, Kraków.
Pini Tadeusz, Lwów.
Piotrowski Józef, Lwów.
Pisiewicz Zygmunt, Zator.
Piśuliński Antoni, Ropczyce.
Piwarowa Marta, Lwów.
Płazek Feliks, Biała.
Podczaski Jan, Sieniawa.
Podlachia Władysław, Lwów.
Polaczek Adam, Lwów.
Polackówna Helena, Lwów.
Polackówna Marya, Przemyśl.
Pomianowski Józef, Lwów.
Popielski Leon, Lwów.
Poratyński-Piepes Jan, Lwów.
Porębowicz Edward, Lwów.
Postel Paweł, Lwów.
Powiatowe Tow. zalicz., Głogów.
Próchnicki Zdzisław, Lwów.
Prus Jan, Lwów.
Rachwał Stanisław, Lwów.
Raczyński Jan, Lwów.
Rada powiatowa, Bochnia.
Rada powiatowa, Limanowa.
Rada powiatowa, Mościska.
Rada powiatowa, Pilzno.
Rada powiatowa, Rzeszów.
Rada powiatowa, Tarnobrzeg.
Rada powiatowa, Wadowice.
Radziwiński-Luba Zym., Lwów.
Rodakowski Zygmunt, Kraków.
Rogała Wojciech, Lwów.
Romanowska Marya, Prądnik biały.
Romer Eugeniusz, Lwów.
Rostek Józef, Strzelno.
Rutkowska Eugenia, Kraków.
Rutkowski Jan, Kraków.
Rylski Tomasz, Lwów.
Rymar Leon, Tarnów.
Sadłowski Władysław, Lwów.
Sawaszkiwicz Adam, Uhnów.
Sawczyński Adam, Lwów.
Sawczyński Henryk, Lwów.
Schiller Antoni, Żółkiew.
Semkowicz Aleksander, Lwów.
Semkowicz Władysław, Kraków.
Siemiradzki Józef, Lwów.
Sieradzki Włodzimierz, Lwów.
Sikorska Antonina, Łososina dolna.
Sikorski Jan, Łososina dolna.
Skibiński Karol, Lwów.
Skracha Stanisław, Lwów.
Służewski Michał, Lwów.
Smolka Franciszek, Lwów.
Smolka Franciszek, Lwów.
Solecki Leonard, Lwów.

Sołowij Adam, Lwów.	Tyszkowska Julia, Lwów.
Stebelski Piotr, Lwów.	Urbański Eugeniusz, Mszana dolna.
Stecki Bolesław, Środopolec.	Urbański Tadeusz, Lwów.
Stefczyk Franciszek, Lwów.	Wais Kazimierz, ks., Lwów.
Stefko Kamil, Lwów.	Wallisówna Anna, Kraków.
Straszewski Jan, Tarnów.	Waltoś Stanisław, Lwów.
Strzałkowska Zofia, Lwów.	Wartenberg Mścisław, Lwów.
Strzelecka Marya, Lwów.	Weigl Rudolf, Lwów.
Ślęczka Wojciech, Sanok.	Weredyński Piotr, ks., Lwów.
† Ślósarz Jan, ks., Lwów.	Weryński Józef, Tarnów.
Śmiałowski Józef, Stojançe.	Węclewska Felicja, Lwów.
Świątkiewicz Michał, Lwów.	Widajewicz Józef, Biała.
Świeżawski Stanisław, Lwów.	Wierzbowski Jan, Stanisławów.
Swoboda Eugeniusz, Biała.	Wiśniowski Tadeusz, Lwów.
Szadkowska Helena, Lwów.	Witwicki Władysław, Lwów.
Szadkowski Piotr, Lwów.	Wojakowski Mieczysław, Zakopane.
Szczepański Aleksander, Kraków.	Wojciechowski Konstanty, Lwów.
Szydelski Szczepan, ks., Lwów.	Wojtych Jan, Lwów.
Szymonowicz Wład., Lwów.	Wysocki Franciszek, Dąbrowa.
Tarnawska Marya, Lwów.	Wzajemna Pomoc, Maków.
Teodorowicz Adam, Lwów.	Zagajewski Karol, Lwów.
J. E. Teodorowicz Józef, ks., Lwów.	Zajączkowska Marya, Lwów.
Till Ernest, Lwów.	Zawiszyna Marya, Goszyce.
Tokarski Julian, Lwów.	Zbyszewski Leon, Lwów.
Tołłoczko Stanisław, Lwów.	Złotnicki F. M., Lwów
Tomasik Seweryn, Lwów.	Zubczewski Antoni, Lwów.
Torosiewicz Klemens, Putiatyńce.	Żmudziński Franciszek, Lwów.
Torosiewiczowa Zofia, Putiatyńce.	Żylski Klaudyusz, Lwów.
Trzcieniecki Kazimierz, Lwów.	Żyła Władysław, Lwów.
Tyrankiewicz Teofil ks., Lwów.	

3. Członkowie wspierający dożywotni.

(94 członków z jednorazową wkładką 50 kor.).

Archiwum krajowe aktów grodzkich i ziemskich, Lwów.
 Bálásits August, dr., em. prof. uniw., radca nadw., Kraków.
 Bank Hipoteczny galicyjski, Lwów.
 Bank przemysłowy, Lwów.
 Bogucki Jan, prof. szkoły przemysłowej, Lwów.
 X. Bulwicz, Chabarowsk.
 Buzekowa Józefowa, żona prof. uniw., Lwów.
 Chankowski Józef, Nowomińsk.
 Chełmicki Ludwik, Dziewanowo.
 Cholewiński Władysław, dr., Rypin.
 Chrzanowski Bronisław, Tuczapy.
 Cyga Leszek, dr., adw. kraj., Stanisławów.
 Daszkiewicz Korybut Bohdan, Warszawa.
 Dickstein Samuel, redaktor „Prac matem.-fizyczn.“, Warszawa.

Dobrzyński Franciszek, naczelnik urzędu miar i wag, Lwów.
 Frisch Adolf, dr., Trembowla.
 Gluziński Antoni, dr., prof. uniw., radca nadworny, Lwów.
 Grabska Kornelia, Zakopane.
 Grono nauczycielskie gimnazjum św. Jacka, Kraków.
 Halban Henryk, dr., prof. uniw., Lwów.
 Heinrich Aleksander, dr., Warszawa.
 Horoch Ludwik, br., Kołki.
 Horowitz Samuel, właśc. dóbr, Lwów.
 Jabłoński Eugeniusz, Bobrujsk.
 Jarzębowski, Łódź.
 Kalinowski Józef, hr., radca sądu kraj., Lwów.
 Kasa Oszczędności m. Krakowa.
 Kasa Zaliczkowa, Nowy Sącz.
 Kochański Dominik, Lublin.
 Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Brody.
 Komorowiczowa z Sobańskich Zofia, Lwów.
 Kornakiewicz Jan, dr., radca sądowy, Nowy Sącz.
 Korzon Tadeusz, profesor, Warszawa.
 Kossak Tadeusz, właśc. dóbr, Kośmin.
 Kraushar Aleksander, adw. przys., Warszawa.
 Kucharzewski Feliks, Warszawa.
 Lange Tadeusz, b. dyrektor fundacyi Skarbkowskiej, Lwów.
 Laskowski Kazimierz, rad. nadw., poseł na sejm, Bażanówka.
 Lipkowski Jan, właśc. dóbr, Seredynka.
 Lilpop bracia, Warszawa.
 Madeyski Poray Artur, notaryusz, Skole.
 Miączyński Józef, właściciel dóbr, Jaśniszcze.
 Mergentaler Czesław, właśc. dóbr, Podpińsk.
 Moraczewski Stanisław, Lwów.
 Nowodworski Franciszek, adw. przys., b. poseł do Dumy państw., Warszawa.
 Nowicki Zygmunt, sędzia pokoju, Nikołajewsk n. Amurem.
 Oddział Towarzystwa gospodarskiego galic. Bełzko-Sokalski.
 Oddział Towarzystwa gospodarskiego galic. Rohatyński.
 Ossowski Kazimierz, inż. przys., obroń. patentowy, Berlin.
 Palmirski Władysław, dr., Warszawa.
 Pawlik Stefan, dr., prof. akademii roln., Dublany.
 Pawłowski Tytus, nadinżynier namiestnictwa, Lwów.
 Piltz Erazm, b. redaktor „Kraju“, Petersburg.
 Piotrowicz, inżynier, Władywostok.
 Podhorski Augustyn, właśc. dóbr, Lipki.
 Popiel Wacław, właśc. dóbr, Chołoniów.
 Przedpefski Waleryan, adw. przys., Warszawa.
 Przyborowski Adam, Warszawa.
 Przyłuski Stanisław, emer. wiceprez. sądu kraj. wyż. Lwów.
 Rada powiatowa, Buczacz,
 Rada powiatowa, Czortków.

Rada powiatowa, Drohobycz.
 Rada powiatowa, Rudki.
 Rada powiatowa, Tarnopol.
 Rada powiatowa, Złoczów.
 Redakcja Wielkiej Encyklopedyi ilustr. powsz., Warszawa.
 Réncki Roman, dr., prof. uniw., Lwów.
 Reprezentacja m. Nowego Sącza.
 Reprezentacja m. Tarnowa.
 Seminarium uniwers. prawa polskiego z r. 1902/3, Lwów.
 Sienicki Władysław, rejent, Ostrów.
 Skarbkowa Felicja, hr., Biełkowska Wisznia.
 Skrzyński Antoni, właśc. dóbr, Żurawno.
 Stowarzyszenie nauczycielek, Lwów.
 Strzelecki Aleksander, właśc. dóbr, Lwów.
 Suligowski Adolf, adw. przys., Warszawa.
 Szczepkowski Stefan, Warszawa.
 Szkoła im. św. Scholastyki, Kraków.
 Teodorowicz Józef, Russów.
 Towarzystwo Biblioteki publicznej im. Hieronima Łopacińskiego, Lublin.
 Towarzystwo Biblioteki słuchaczy prawa Uniw. Jag., Kraków.
 Towarzystwo Biblioteki słuchaczy prawa, Lwów.
 Towarzystwo naftowe galicyjskie, Lwów.
 Towarzystwo przemysłu cukrowniczego, Przeworsk.
 Towarzystwo rafinerji spirytusu, Lwów.
 Towarzystwo wzaj. pomocy urzęd. i sług magistratu, Lwów.
 Towarzystwo zaliczkowe, Krzeszowice.
 Trejdosiewicz Zygmunt, Warszawa.
 Wierzbowski Gabriel, Warszawa.
 Wróblewski Władysław, dr., Warszawa.
 Wydział profesorów prawa Uniw. Jag., Kraków.
 Z. M.
 Zarząd dóbr Trojanka.
 Zieliński Edward, dr., Warszawa.

4. Członkowie wspierający zwyczajni.

(221 członków z roczną wkładką 2 kor.).

Abrahamówna Wanda, Lwów.	Bedliński Łucjan, Stanisławów.
Angerman Stanisław, Przemyśl.	Bednarowski Adolf, Lwów.
Bachowska Felicja, Jarosław.	Bednarski Stanisław, Kraków.
Bachowski Stanisław, Lwów.	Bełdowski Leopold, Stanisławów.
Bardziński Karol, Łanięta.	Berger Jan, Lwów.
Bartmański Kazimierz, Sielec-Bieńków.	Bieniecki Aleksander, Lwów.
Barwiński Bohdan, Lwów.	Bojarski Franciszek, Lwów.
Battaglia Roger, Lwów.	Bojarski Władysław, Przemyśl.
Batycki Eugeniusz, Lwów.	Browiński Józef, Lublin.
	Brudziana Antoni, Nowy Sącz.

Brzostowicz Kasper, Krosno.
 Bujak Jan, Lwów.
 Buzdygan Mikołaj, Kraków.
 Chęciński Józef, Lwów.
 Ciechanowska Elżbieta, Kraków.
 Cielecka Emilia, Rzepiszew.
 Cielecki Janusz, Rzepiszew.
 Ciemniewski Jan, ks., Lwów.
 Ciombor Karol, Zagórz.
 Czapczyński Witold, Lwów.
 Czemeryńska Marya, Lwów.
 Czernecki Stefan, Lwów.
 Czerny Karol, Lwów.
 Czerny Zygmunt, Stanisławów.
 Czytelnia uczniów gimn., Mielec.
 Dobrowolski Tadeusz, Lwów.
 Dogilewski Michał, Lwów.
 Dubieńska Cecylia, Lwów.
 Dyakowska Antonina, Kraków.
 Dyakowski Bogdan, Kraków.
 Dzieliński Karol, Lwów.
 Floryński Tadeusz, Lwów.
 Fornelski Ludwik, Lwów.
 Franke Jan, Lwów.
 Gałuszka Alojzy, ks., Małe Kończyce.
 Gazurek Jakób, ks., Theresienstadt.
 Gąsiorowski Ludwik, Oświęcim.
 Gebert Bronisław, Lwów.
 Gebertowa-Dubieńska Giz., Lwów.
 Gerstman-Szaprowski Sew., Halicz.
 Gładysz Michał, Lwów.
 Godzień Józef, Lwów.
 Gołębski Kazimierz, Lwów.
 Gorączko Marcei, Oświęcim.
 Goyski Marian, Kraków.
 Grabowski Adam, Lwów.
 Grodyński Józef, Kraków.
 Gruzewski Mieczysław, Lwów.
 Gruzewski Władysław, Lwów.
 Grygiel Józef, ks., Radochońce.
 Grzędzielski Eugeniusz, Sambor.
 Gwoździ Tomasz, ks., Górna Łomna.
 Haładej Jan, Mielec.
 Hilbricht Stanisław, Lwów.
 Hilbricht Wiktor, Lwów.
 Hołub Stanisław, Kraków.
 Homme Marya, Lwów.
 Hoszowski Edward, Lwów.

Huth Norbert, Lwów.
 Janko Kazimierz, Lwów.
 Janota Kazimierz, Rymanów.
 Jarnutowski Stefan, Lwów.
 Jarocińska Jadwiga, Zadzimie.
 Jarzyna Jan, Lwów.
 Jasiński August, Nowy Sącz.
 Kalik Franciszek, Lwów.
 Karbowiak Antoni, Kraków.
 Kasztelewicz Józef, Bursztyn.
 Kiełbusiewicz Bronisław, Lwów.
 Kisielewicz Ewelina, Limanowa.
 Kisielewicz Konstanty, Limanowa.
 Klimowicz Jan, Lwów.
 Kłosowska Wanda, Lwów.
 Kochański Szczepan, Chodorów.
 Kocowski Teofil, Lwów.
 Konopka Leonida, Lwów.
 Kończyński Edward, Kraków.
 Koścowicz Tadeusz, Lwów.
 Kosztyła Andrzej, ks., Lwów.
 Kotula Władysław, Lwów.
 Kozakówna Helena, Kraków.
 Kozak Józef, Lwów.
 Kozłowski Adam, Lwów.
 Koźmiński Stanisław, Lwów.
 Krogulski Seweryn, Lwów.
 Kruszyńska Helena, Lwów.
 Kruszyńska Henryka, Lwów.
 Kruszyńska Zofia, Lwów.
 Kruszyński Janusz, Lwów.
 Krzaczkowska Helena, Rudki.
 Krzyszkowska Halina, Drohobycz.
 Kuciński Michał, Lwów.
 Kulczycki Łukasz, Dąbrowa.
 Kuntze Edward, Kraków.
 † Kurpiel Marian, Lwów.
 Kutrzeba Wiktor, Jordanów.
 Kuziński Stanisław, Kraków.
 Kwiatkowski Józef, Lwów.
 Langie Stanisław, Lwów.
 Leopold Karol, Tarnówka.
 Leopold Stanisława, Rzepiszew.
 Leopold Stanisław, Dziechtarzew.
 Lipowski Konstanty, Kraków.
 Łopuszański Mieczysław, Lwów.
 Łukomski Stanisław, Łódź.
 Madeyski Andrzej, Tarnów.

Makarczyk Władysław, Przaków.
 Malec Jan, Andrychów.
 Małeczyńska Józefa, Lwów.
 Malski Adam, Przemyśl.
 Małaczyński Aleksander, Lwów.
 Maternicki Henryk, Kwiatkowice.
 Maternicka Zofia, Kwiatkowice.
 Mączka Tomasz, Kraków.
 Mączyński Wincenty, Lwów.
 Minnicki Władysław, Lwów.
 Miodoński Józef, Wadowice.
 Morwitz Karol, Stanisławów.
 Morwitz Zygmunt, Lwów.
 Mrozowicka Irena, Lwów.
 Narajewski Włodzimierz, Lwów.
 Nartowski Wacław, Brzozów.
 Nemec Aleksander, Lwów.
 Niemczynowski Stan., Lwów.
 Niemczynowski Stefan, Lwów.
 Niewiadomski Turek Juw., Lwów.
 Noskiewicz Ryszard, Biała.
 Nowosielecki Klem., Tustanowice.
 Orzelski Feliks, Lwów.
 Osberger Stanisław, Lublin.
 Ostafiński Maryan, Stanisławów.
 Osuchowski Wiktor, Lwów.
 Pająk Stanisław, Brzozów.
 Pamuła Franciszek, Biała.
 Pannenko Eustachy, Przemyśl.
 Pelczarski Józef, Lwów.
 Pelczarski Tadeusz, Lwów.
 Piekarska Klotylda, Kraków.
 Pieniążek Jarosław, Lwów.
 Piotrowska Michalina, Glińsko.
 Piskozub Antoni, Lwów.
 Pliszewski Jan, Lwów.
 Podlewska Felicya, Lwów.
 Pokorny Wilhelm, Lwów.
 Postępski Władysław, Wiedeń.
 Pyszkowski Jan, Lwów.
 Rachlewiczowa Marya, Lwów.
 Rada powiatowa, Lisko.
 Ratowski F., ks., Stary Wiśnicz.
 Reichenberg Miecz., Niepołomice.
 Reissowa Klaudya, Przemyśl.
 Reissówna Janina, Przemyśl.
 Romanowska Jadwiga, Prądnik b.
 Ruzamski Stanisław, Tarnobrzeg.

Rzewuski Lesław, Kraków.
 Salkowski Stanisław, Lwów.
 Sarna Władysław, ks., Przemyśl.
 Semenowicz Irena, Lwów.
 Serafińska Stanisł., Koryanówka.
 Siciński Stanisław, Lwów.
 Siwadłowska W., Nowy Sącz.
 Skałkowski Adam, Lwów.
 Skibicki Leon, Stanisławów.
 Skowyra Franciszek, Opawa.
 Skrzyńska Marya, Lwów.
 Słowikowski Zdzisław, Lwów.
 Snopek Emil, Lwów.
 Sobiński Stanisław, Tarnobrzeg.
 Socha Jan, Lwów.
 Sokołowska Eliza, Lwów.
 Solski Tadeusz, Lwów.
 Sołtys Tadeusz, Lwów.
 Soszyna Helena, Lwów.
 Sotschek Kazimierz, Lwów.
 Sozański Michał, Lwów.
 Stadnicki Wilhelm, Lwów.
 Stawiarska Ludwika, Kraków.
 Szatkowska Helena, Lwów.
 Szenk Mieczysław, Lwów.
 Szołowicz Józef, Lwów.
 Szpor Lucyan, Lwów.
 Szymonowicz Stanisław, Lwów.
 Świątkiewiczówna Marya, Lwów.
 Świeżawski Tadeusz, Lwów.
 Tatała Stanisław, Lwów.
 Taubes Zygmunt, Lwów.
 Thulie Adam, Rzepniów.
 Tichy Franciszek, Rzeszów.
 Tkacz Stanisław, Lwów.
 Tucki Włodzimierz, Lwów.
 Ujejski Roman, Pawłów.
 Uleniecka Wanda, Lwów.
 Uleniecka Zofia, Lwów.
 Uleniecki Aleksander, Lwów.
 Umańska Rozalia, Lwów.
 Wajda Jan, Jaworzno.
 Waluszewski Władysław, Lwów.
 Wczelak Józef, Lwów.
 Wołoszyńska Jadwiga, Lwów.
 Wołoszyński Włodzimierz, Lwów.
 Wójcik Eugeniusz, Lwów.
 Wrzoł Józef, ks., Frysztat.

Wrzoł Ludwik, ks., Widnawa.
Wyrobek Józef, Dębica.
Zachorowski Stanisław, Kraków.
Zaczek Stanisław, Lwów.
Zagajewski Tadeusz, Stanisławów.

Zaleski Karol, Sanok.
Zegadłowiczówna Klotylda, Lwów.
Zieliński Jacek, Jarosław.
Zieliński Stanisław, Łódź.
Ziemba Antoni, ks., Podbuż.

Wyciąg ze statutów

Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie.

§ 2. Celem Towarzystwa jest: udzielanie pomocy materialnej badaniom naukowym polskim, podejmowanym przez osoby lub instytucje w jakiegokolwiek gałęzi wiedzy ludzkiej.

§ 6. Towarzystwo składa się z członków:

- a) czynnych;
- b) wspierających.

Członkowie czynni dzielą się na:

- a) założycieli;
- b) zwyczajnych.

Członkowie wspierający dzielą się na:

- a) dożywotnich;
- b) zwyczajnych.

§ 7. Członkiem czynnym założycielem, na stałe, staje się:

- a) kto uiszcza jednorazową wkładkę w kwocie 200 kor. (80 rub.);
- b) kto wkładkę 200 kor. uiszcza w czterech bezpośrednio po sobie następujących ratach rocznych po 50 kor (20 rub.), po uiszczeniu ostatniej z tychże rat.

§ 9. Członkiem czynnym zwyczajnym staje się osoba, która uiszcza na cele Towarzystwa roczną wkładkę 8 kor. (3·50 rub.). Na żądanie wkładka roczna może być rozdzielona na cztery równe raty ćwierćroczne po 2 kor., z góry płatne.

§ 10. Każdy członek czynny Towarzystwa, zarówno założyciel jak i zwyczajny, ma prawo:

- a) zabierania głosu i głosowania na Zgromadzeniach Walnych;
- b) wyboru i wybieralności;
- c) przedkładania i popierania wniosków, zmierzających do urzeczywistnienia celów Towarzystwa w granicach statutem dozwolonych. Wnioski winne być co najmniej na miesiąc przed Walnem Zgromadzeniem zgłoszone w Wydziale Towarzystwa, który je zaopatrzy swoją opinią i na Walnem Zgromadzeniu przedłożyć. Gdyby Wydział uznał, że wniosek nie może być przedmiotem uchwały Walnego Zgromadzenia z powodu przekroczenia oznaczonego statutem zakresu działania Towarzystwa, nie można nad nim obradować na odnośnym Walnem Zgromadzeniu; wszelako na żądanie piśmienne, podpisane co najmniej przez 20 członków czynnych Towarzystwa, może on być ponowiony, poczem na najbliższym Walnem Zgromadzeniu należy go poddać pod obrady;
- d) otrzymywania po niższej cenie publikacji, co do których Towarzystwo niższe takie dla swych członków uzyska (§ 44 lit. a);
- e) z nakładów własnych Towarzystwa lub z nakładów obcych, częściowo na jego własność ustąpionych (§ 44 lit. b, c), w jakimkolwiek czasie wydanych, o ile starczy zapas, bezpłatnego, według wyboru, otrzymywania publikacji za cenę księgarską 8 kor. corocznie.

§ 11. Członkiem wspierającym dożywotnim staje się osoba, która uiszcza na cele Towarzystwa jednorazową wkładkę w kwocie 50 kor. (20 rub.).

§ 12. Członkiem wspierającym zwyczajnym staje się osoba, która uiszcza na cele Towarzystwa jednorazową wkładkę roczną 2 kor. (1 rub.).

§ 13. Członkom wspierającym dożywotnim i zwyczajnym przysługuje prawo z nakładów, wymienionych w § 10 lit. e, bezpłatnego, według wyboru, otrzymywania publikacji za cenę księgarską 2 kor. corocznie.

Adres Towarzystwa: Lwów, Archiwum Bernardyńskie.

Wskazówki

co do otrzymywania premij przez członków Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie.

1. Przedmiotem premij, które członkowie Towarzystwa mają prawo otrzymywać, mogą być zarówno bieżące (w odnośnym roku administracyjnym wydane), jako też jakiegokolwiek dawniejsze publikacje Towarzystwa, te ostatnie o tyle, o ile starczy zapas. Wolno też członkowi odłożyć pobranie premij do przyszłych, później okazać się mających, publikacji Towarzystwa.

2. W myśl postanowień statutu przysługuje prawo do poboru rocznej premii:

a) członkom czynnym założycielom (wkładka jednorazowa 200 kor., 80 rub.) i członkom czynnym zwyczajnym (wkładka roczna 8 kor., 3-50 rub.) w wartości 8 kor.;

b) członkom wspierającym dożywotnim (wkładka jednorazowa 50 kor., 20 rub.) i członkom wspierającym zwyczajnym (wkładka roczna 2 kor., 1 rub.) w wartości 2 kor.

3. O ile w pewnym roku lub w kilku latach członek nie skorzystał albo wcale, albo tylko częściowo z prawa poboru premij, wolno mu przypadać na jego korzyść nadwyżkę policzyć sobie przy pobraniu premij w latach następnych (n. p. członek czynny zwyczajny, który w pierwszym roku nie pobrał premii, a zapłacił wkładkę za rok drugi, może w drugim roku otrzymać premię za 16 kor.).

4. Członkowie czynni założyciele, tudzież wspierający dożywotni (art. 2 a, b), mogą wykonać swe prawo do poboru premij także antycypatywnie za szereg lat następnych, aż do wysokości połowy wniesionej przez nich wkładki, t. z. pierwsi mogą tytułem premij otrzymać wydawnictwa Towarzystwa za 100 kor., a drudzy za 25 kor. odrazu. W tym wypadku premie, przypadające na ich korzyść w latach następnych, obliczają się aż do wyrównania antycypacji.

5. Członkowie czynni zwyczajni i wspierający zwyczajni mogą otrzymać publikacje, przenoszące wartość przysługującej im premii rocznej, jeżeli tytułem wkładki za rok następny lub lata następne uiszcza kwotę, potrzebną do wyrównania ceny (n. p. członek czynny zwyczajny otrzyma publikacją wartości 12 kor., jeżeli na poczet wkładki za rok następny wniesie 4 kor.; też samą publikacją otrzyma członek wspierający zwyczajny, jeżeli na poczet wkładki za 5 lat następnych wniesie dodatkowo kwotę 10 kor.).

6. O pojawieniu się nowych publikacji donosi członkom Zarząd Towarzystwa przez osobne zawiadomienia lub za pośrednictwem dzienników.

7. Premij nie rozsyła zarząd z własnej inicjatywy, lecz oczekuje zamówienia ze strony członków. Premie zamówione przesyła Zarząd własnym kosztem, tak, że członek żadnych dalszych wydatków z tego powodu nie ponosi.

8. Zamówienia premij należy adresować do **Sekretariatu Towarzystwa** (Lwów, archiwum Bernardyńskie). Członków, zamieszkałych w Królestwie Polskiem i wogóle w Państwie Rosyjskiem, uprasza się zamówienia premij adresować wprost do **Księgarni E. Wendego i Spółki** w Warszawie, Krakowskie Przedmieście Nr. 9.

Instrukcja

dla Delegatów Towarzystwa.

1. Zadaniem Delegata Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie jest przyczyniać się do urzeczywistnienia jego celów przez jednanie członków, ewentualnie darów, jako też pośredniczyć, w granicach niniejszą instrukcją określonych, pomiędzy Wydziałem Towarzystwa a zjednanymi członkami.

2. Delegatem Towarzystwa może zostać członek, który otrzyma piśmienne upoważnienie od Wydziału. Z upoważnieniem tem przesłze Wydział delegatowi listę składkową lub kwitaryusz do wpisywania zjednanych członków.

3. Delegat Towarzystwa upoważniony jest do przyjmowania wkładek członków, całkowitych lub ratalnych, przy równoczesnem zapisaniu imienia i nazwiska każdego członka wraz z dokładnym jego adresem w liście składkowej lub jukście kwitaryusza.

4. Pożądaną jest rzeczą, ażeby od członków, którzy uiszczają wkładki ratami, delegat ściągał kolejno wszystkie przypadające wpłaty; może on jednak po ściągnięciu częściowej raty zażądać od Wydziału, ażeby dalsze wpłaty ściągał bezpośrednio.

5. Również jest rzeczą pożądaną, ażeby od członków, zjednanych w pewnym roku, delegat ściągał wkładki także w latach następnych; wszelako i w tym wypadku, na jego żądanie Wydział zajmie się bezpośrednio ściąganem wkładek za lata następne.

6. Pieniądze zebrane z wkładek lub darów wraz z dokładnym spisem zjednanych członków i ofiarodawców, winien delegat odsyłać Wydziałowi pod koniec każdego półrocza, co najpóźniej do 15. czerwca i 15. grudnia. Pozostawia się uznaniu delegata odsyłanie zebranych pieniędzy także w częstszych odstępach czasu. Po otrzymaniu zebranej kwoty przesłze Wydział delegatowi szczegółowe pokwitowanie.

7. O ile delegat objawi chęć po temu, przesyłać mu będzie Wydział premie, przypadające członkom, za poprzedniem zawiadomieniem, które z nich i na rzecz których członków mają być udzielone. Może jednak delegat przesyłanie premij pozostawić także bezpośredniemu znoszeniu się Wydziału z członkami.

8. Koszty, połączone z wykonywaniem delegacji, zwraca Wydział delegatowi za uprzedniem zawiadomieniem z jego strony.

9. Delegatów, którzyby podjętych funkcij spełniać nadal nie chcieli, uprasza się o zawiadomienie Wydziału o tem postanowieniu.

WYDAWNICTWA

TOWARZYSTWA DLA POPIERANIA NAUKI POLSKIEJ WE LWOWIE.

	kor.
Archiwum naukowe. Dział I. historyczno-filologiczny, tom I. (str. 559),	
t. II. (str. 509), t. III. (str. 553), tom IV. (str. 533) po	12
t. V. (str. 524)	16
t. VI. (str. 496)	11
t. VII. (str. 495)	13
t. VIII. (str. 505)	15
— Toż, Dział II, matematyczno-przyrodniczy, tom I. (str. 530).	16
Prace naukowe. Dział I historyczno-filologiczny, tom I, str. XVI i 418	8
t. II, str. XXII i 602	12
Tom III. str. X. i 731	16
Tom IV. str. 626	20
— Toż, Dział II, matematyczno-przyrodniczy, tom I, str. XIV i 160	8
Studia nad historią prawa polskiego, wyd. pod redakcją prof. O. Balzera, tom III.	9
Tom IV. i V. po	10
Tom VI.	13
Zabytki piśmiennictwa polskiego (zob. Krasicki, Potocki, Trembecki).	
Księga Pamiątkowa ku czci Bolesława Orzechowicza. Tom I. str. XXVII. i 544 z 10 tabl. i 2 ryc. w tekście; Tom II., str. 661 z 3 tabl. i 1 ryc. w tekście	36
Sprawozdania Wydziału Towarzystwa dla popierania nauki polskiej, roczniki 1901—1917 po	1/2
Bulletin de la Société pour l'avancement des sciences I—VIII. 1901—1908	4
— Toż, IX. 1909, X. 1910, XI. 1911, XII. 1912, XIII. 1913 po	1/2
Pierwsze dziesięciolecie Towarzystwa dla popierania nauki polskiej (1901—1910) napisał dr. Przemysław Dąbkowski, Lwów 1911, str. 52	1/2
Uchwały ankiety odbytej we Lwowie d. 13 i 14 kwietnia 1917 w sprawie ustalenia zasad pisowni polskiej	1/2
<hr/>	
Abraham Władysław. Powstanie organizacyi kościoła łacińskiego na Rusi, tom I, 8 ^o więk. str. XVI. i 418. 1904	8
Balzer Oswald. Porządek sądów i spraw prawa ormiańskiego z r. 1604, 8 ^o więk. str. 64. 1912	2
— Sądownictwo ormiańskie w średniowiecznym Lwowie, 8 ^o więk. str. 187. 1909	4
— Skarbiec i archiwum koronne w dobie przedjagiellońskiej, 8 ^o więk. str. 626. 1917	20
— Statut ormiański w zatwierdzeniu Zygmunta I. z r. 1519, 8 ^o więk. str. 289. 1910	6
— Stolice Polski 963—1139, 8 ^o więk. str. 76, 1916	3
— Z zagadnień ustrojowych Polski, 8 ^o więk. str. 75. 1917	3
Bednarski Adam, Okulistyka ziołopisów polskich w XVI i na początku XVII wieku, 8 ^o więk. str. 38. 1917	2
Bodaszewski Łukasz J. Teorya ruchu wody na zasadzie ruchu falowego. Część I, z 76 fig. w tekście i 2 tabl., 8 ^o więk. str. 126. 1901.	4
Buzek Józef. Studya z zakresu administracyi wychowania publicznego. I. Szkolnictwo ludowe, 8 ^o więk. str. 479. 1904.	10

- Chodynicky Henryk.** Sejmiki ziem ruskich w wieku XV., 8° str. 119. 1906 3
- Dąbkowski Przemysław.** Dobra rodowe i nabyte w prawie litewskim od XIV do XVI wieku, 8° więk. str. 117. 1916 4
- Litkup. Studium z prawa polskiego, 8° więk. str. 68. 1906 2
- O utwierdzeniu umów pod grozą łajania w prawie polskim średniowiecznem, 8° więk. str. 75. 1903 2
- Prawo prywatne polskie, tom I, 8° więk. str. XXII. i 602. 1910, tom II, 8° więk. str. X. i 731. 1911 28
- Prawo zastawu w zwierciadłach saskiem, szwabskiem i niemieckiem. Studium z historyi prawa niemieckiego, 8° więk. str. 88. 1913 2
- Rękojemstwo w prawie polskim średniowiecznem, 8° więk. str. 255. 1904 6
- Stanowisko cudzoziemców w prawie litewskim w drugiej połowie XV. i w XVI. wieku (1447—1588), 8° więk. str. 85. 1912 2
- Wierna ręka czyli pokład. Studium z prawa polskiego, 8° więk. str. 188. 1909 4
- Załoga w prawie polskim średniowiecznem, 8° więk. str. 49. 1905. 1
- Demiński Bronisław.** Stanisław August i Ks. Józef Poniatowski w świetle własnej korespondencji, 8° więk. str. 259. 1904 6
- Źródła do dziejów drugiego i trzeciego rozbioru Polski. Tom I. Polityka Rosyi i Prus wobec Polski od początku Sejmu Czteroletniego do ogłoszenia Konstytucyi Trzeciego Maja, 1788—1791, 8° więk. str. LXXI. i 565. 1902 12
- Ehrlich Ludwik.** Starostwa w Halickiem w stosunku do starostwa lwowskiego w wiekach średnich (1390—1501), 8° więk. str. 136. 1914 3
- Grochmalicki Jan.** Badania nad regeneracją soczewki ocznej u ryb, z tablicą, 8° więk. str. 28. 1908 1
- Grzegorzewski Jan.** Z sidżyłatów rumelijskich epoki wyprawy wiedeńskiej akta tureckie, 8° więk. str. 408. 1912 9
- Hadaczek Karol.** Osada przemysłowa w Koszylowcach z epoki eneolitu. Studya do początków cywilizacyi w południowo-wschodniej Europie, z 10 tabl., 8° więk. str. 75. 1914 3
- Hahn Wiktor.** Juliusza Słowackiego Samuel Zborowski, 8° więk. str. 71. 1905 2
- Literatura dramatyczna w Polsce XVI. w., 8° więk. str. 133. 1906. 3
- Hartleb Kazimierz.** Jan z Ocieszyna Ocieski, jego działalność polityczna i Dyaryusz podróży do Rzymu (1501—1548), 8° więk. str. 341. 1917 11
- Hirschler Jan.** Spostrzeżenia nad rozwojem zarodkowym motyli, z 9 fig. w tekście i 4 tabl., 8° więk. str. 85. 1907 3
- Janowski Benon.** O odległościach jako czynnika rozwoju kultury, z 4 fig. w tekście i 5 tabl., 8° więk. str. 43. 1908 2
- Kolankowski Ludwik.** Zygmunt August, wielki książę Litwy do r. 1548, z 3 tablicami i 10 mapami, 8° więk. str. 418. 1913 10
- Krasicki Ignacy.** Satyry i listy. Wydanie krytyczne Lud. Bernackiego z 11 podobiznami, 8° więk. str. VI. i 253. 1908 6
- Longchamps de Berier Roman.** Rękojmia z powodu wad i braków, a obowiązek świadczenia. Studium z austriackiego prawa cywilnego, 8° więk. str. 87. 1916 2
- Łoziński Walery.** Doliny rzek wschodnio-karpackich i podolskich, z 7 figurami w tekście i 5 tabl., 8° więk. str. 67. 1905 2
- Modelski Teofil Emil.** Król „Gebalim“ w liście Chasdaja, 8° więk. str. 122. 1910 3
- Nanke Czesław.** Szlachta wołyńska wobec Konstytucyi Trzeciego Maja, 8° więk. str. 93. 1907 2
- Nowak Jan.** Jednostki tektoniczne polskich Karpat wschodnich, z 4 ryc. w tekście i 1 tabl., 8° więk. str. 44. 1914. 2

Ohanowicz Alfred. Ciężary państwowe duchowieństwa w Polsce w drugiej połowie XV. i w początkach XVI. wieku (1447—1530), 8 ^o więk. str. 80. 1911	2
— Współwłasność w prawie prywatnem austriackiem, 8 ^o więk. str. 75. 1916	2
Podlacha Władysław. Malowidła ściennie w cerkwiach Bukowiny, z 10 tablicami, 8 ^o więk. str. 208. 1912.	7
Potocki Wacław z Potoka. Ogród Fraszek, wydanie zupełne Al. Brücknera, t. I, 8 ^o str. XXXII. i 586, t. II, 8 ^o str. XXV. i 549, 1907	24
Sawicki Ludomir. Z fizyografii zachodnich Karpat, z 27 fig. w tekście i 2 tabl., 8 ^o więk. str. 108. 1909	3
Silnicki Tadeusz. Prawo elekcyi królów w dobie Jagiellońskiej, 8 ^o więk. str. 124. 1913	3
Szumowski Władysław. Galicya pod względem medycznym za Jędrzeja Krupińskiego, pierwszego protomedyka 1772—1783, z portretem Krupińskiego, 8 ^o więk. str. 368. 1907	8
Tokarski Julian. Lakkolit z Cerro de Cacheuta w Argentynie z 3 fig. w tekście i 3 tabl., 8 ^o więk. str. 32. 1914	1
Tomkowicz Stanisław. Przyczynki do historii kultury Krakowa w pierwszej połowie XVII. w., z 31 tablicami, 8 ^o więk. str. 315. 1912	9
Trembecki Jakób Teodor. Wirydarz Poetycki. Z rękopisu radcy dr. Ludwika Mizerskiego wydał Aleksander Brückner, tom I, 8 ^o więk. str. XXIII. i 512. 1910, tom II, 8 ^o więk. str. XLII. i 401. 1911	21
Weigl Rudolf. Studya nad aparatem Golgi-Kopscha i trofospongiami Holmgrena w komórkach nerwowych kręgowców, z 1 tabl., 8 ^o więk. str. 114. 1910	3
Weyberg Zygmunt. Podstawy krystalografii, z 124 rys. w tekście i 4 tabl. 8 ^o więk. str. XIV i 160. 1917	8
Widajewicz Józef. Powołowe-poradnie. Danina ludności wiejskiej w dobie Piastowej, 8 ^o więk. str. 146. 1913.	3
Witwicki Władysław. Analiza psychologiczna objawów woli, z 4 figurami w tekście i 1 tabl., 8 ^o więk. str. 127. 1904	3
Zakrzewski Stanisław. Opis grodów i terytoriów z północnej strony Dunaju czyli t. z. Geograf Bawarski, z 1 tabl. 8 ^o więk. str. 80. 1917	3

Po zniżonej cenie

mogą członkowie Towarzystwa nabywać w Sekretaryacie następujące publikacye (publikacye te, z wyjątkiem opatrzonych gwiazdką, nie są przedmiotem premij):

STUDYA NAD HISTORIĄ PRAWA POLSKIEGO, wyd. pod redakcyą prof. O. Balzera:

Tom I. Semkowicz Wł., Nagana i oczyszczenie szlachectwa w Polsce wieków średnich; Szelażowski A., Chłopi dziedzice we wsiach na prawie polskiem w w. XIII.; Friedberg J., Pospolite ruszenie w Wielkopolsce w w. XV.; Pazdro Z., Uczniowie i towarzysze cechów krakowskich od połowy XIV. do połowy XVI. w.; Balzer O., Historia porównawcza praw słowiańskich (zam. 10 kor.)	8
Tom II. Samolewicz J., Sąd wyższy prawa niemieckiego na zamku sanockim w XV. i XVI. w.; Rundstein Sz., Ludność wieśniacza ziemi halickiej w w. XV.; Dubieński Al., Głowszczyzna w statucie litewskim trzecim; Grużewski B., Sądownictwo królewskie w pierwszej połowie rządów Zygmunta I.; Balzer O., Konstytucya Trzeciego Maja (zam. 10 kor.)	8
Balzer Oswald, O Morskie Oko. Wywód praw polskich przed Sądem polubownym w Gracu, Lwów, 1906, str. 254 (zam. 5 kor.)	4
*Łoziński Bronisław, Galicyjski sejm stanowy 1817—1845, Lwów 1905, (zam. 5 kor.)	3
Troskoleński Tadeusz, dr., Andrzej Radwan Zebrzydowski część I. tomu II. (dzieje r. 1556) (zam. 3 kor.)	2

Biblioteka Śląska

28917.

II

1917

N

kdd — 914/65 100 000 szt.